

JÖESTÉI!

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
CALEA REGELE FERDINAND 64-66
TELEFON : 20-61

MINDEN ESTE MEGJELENŐ
FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP
Felelős szerkesztő: MAYER ANTAL

CLUJ, 1937. VI. ÉVFOLYAM
SZEPTEMBER 15.
212. SZAM

Szerda

Hongkong környékét meglepetés-szerűen megszállták a japánok

Felrobbantottak egy japán dandárt a visszavonuló kinalak - A távolkeleti harcok legvéresebb ütközete - Taktikai okokból hátrább vonultak a kinalak Sanghai körül

Csapatokat tettek partra a japánok Hongkongban

(HONGKONG.) (Reuter.) A japán hadvezetőség tegnap egy hadosztálynyi csapatot tett partra Hongkong környékén, ami az idegen hatalmak, különösen az angolok körében óriási izgalmat váltott ki. A partrátétel célja a Daily Telegraph tudósítója szerint a Hongkongból az ország belsejébe vezető vasutvonal megszállása, annak ellenére, hogy ennek a vonalnak sértetlenségét Tokió több ízben garantálta. A partraszállítás a kínai hadvezetőséget váratlanul érte. A hír még megerősítésre szorul.

Rövid hírek a „sárga-frontról“

(SANGHAI.) (Reuter.) Amint a külföldi sajtótudósítók közlik, a tegnapi sanghaji harcok voltak a legvéresebbek az eddigi küzdelmek során. Az egész frontszakaszon lángoltak a házak és holttestek százai hevertek az uccán.

(KALGAN.) (Reuter.) Az észak-kínai haderők tegnap tovább folytatták előnyomulásukat és több nevezetes stratégiai pontot szállottak meg.

(TOKIO.) (Reuter.) A japán Domei iroda cáfolja azokat a híreket, melyek szerint a japán hadvezetőség Hongkongba csapatokat tett volna partra.

(GENF.) (Reuter.) Tegnap benyújtották a kínai panaszjegyzéket a kínai-japán konfliktus ügyében, melyet a Népszövetség a Palesztina kérdés után vesz napirendre.

Ujra fellángoltak a harcok a spanyol északi fronton

(HENDAYE.) (Reuter.) Az északi fronton a nemzetiek újra megkezdették az offenzívát Gijon ellen és előnyomulásuk közben elfoglalták Bola de Gordon városát, mely az északi baloldali haderőknek sokáig főhadiszállása volt. A szárazföldi katonai akciókat a repülők is nagyban elősegítik és sikerrel bombázzák a gyülekezni igyekvő ellenfelet.

Felszólítás Gijonnak

(HENDAYE.) (Reuter.) Két nemzeti repülőgép röpcédulákon szólította fel a gijoni lakosságot arra, hogy adja meg magát, mert minden további ellenállás reménytelen. Amint a Havas iroda közli, az élelmiszer hiány Gijonban már katasztrófális méreteket öltött, úgy hogy komolyan tartani lehet a lakosság nyílt lázadásától.

Visszatérnek a baszk menekülők

(IRUN.) (Reuter.) A Franciaországba menekült baszk milicisták közül egyre többen és többen térnek vissza Spanyolországba, hol Franco tábornok büntetlenséget biztosított számukra. Tegnap mintegy 300 újabb jelentkező érkezett Irunba, akikkel együtt a visszatérők száma 3000 fölé emelkedett.

Hitler és Mussolini beszélni fognak a német olimpiai stadionban?

(BERLÍN.) (Reuter.) Politikai körök véleménye szerint a berlini olimpiai stadionban, ahol a vendég olasz miniszterelnök tiszteletére nagy ünnepséget terveznek, Mussolini és Hitler beszélgetni fognak tartani az összegyűlt hallgatóság előtt. A német távirati iroda ezt a külföldi sajtóban már megjelent hírt nem cáfolta meg, amiből arra következtetnek, hogy a szónoklatokra valóban sor kerül.

Az északi spanyol fronton újra fellángolt a harc

Ma dönt a Népszövetség a Palesztina-kérdésben

(RÓMA.) (Reuter.) A római angol és francia követségek részéről, tegnap nyújtották át a Quirinálnak a nyoni központi konferencia határozatait. Ciano gróf a memorandumok átvételkor, amint a Stefani iroda közli, jogfentartással élt. Az angol követség első tisztviselője Sir Eric Drummond nagy-követ távollétében ugyanakkor sajnálatát fejezte ki a brit kormány nevében azért, hogy Itália nem képviseltette magát és így az egyezményt távollétében kellett megkötni. Az olasz külügyminiszter jogfentartása, — amint a Giornale d'Italia írja, — jogos. Itália a hozott határozatokat csakis tárgyalási alapként tekintheti, mert nem fogadhat el olyan intézkedéseket, melyek nem a teljes egyenjogúság alapján épültek fel és hozattak. Anglia és Franciaország kivételes hatalmat kaptak azon a tengeren, ahol földrajzi fekvésénél fogva tulajdonképpen Itáliát illeti a legtöbb intézkedési jog, miért is ez ellen Róma hivatalos formában tiltakozni is fog. Joggal sérelmezheti a Quirinál azt is, hogy az egyezményt jóváhagyás végett a londoni semlegességi albizottsághoz utalják. Ha ez így van, miért kellett külön konferencia, amikor Róma eredetileg is ezt javasolta? Londonban, — amint az angol sajtó írja — Ciano jogfentartása nagy elkedvetlenedést okozott, mert brit politikai vélemények szerint ez a helyzet további elmérgesítését jelenti. Általános az aggodalom oly irányban is, hogy Itália nem elégszik meg a neki kiutalt kontroll területtel és így az egész megállapodást felborítja. Közölte London és Páris a konferencia határozatait Berlinnek is. A német sajtó ezzel kapcsolatban megelégedéssel ír arról, hogy a szovjetet kizárták az ellenőrzésből és azzal vádolja Moszkvát, hogy most a kirekesztésért retorzióképpen nyomást akar gyakorolni Párisra és ő robbantotta fel a két palotát. A semleges sajtó szerint a nyoni megállapodás tehát még nem végérvényes és további meglepetések várhatók.

Ismét akcióba lépett a népus

(GENF.) (Reuter.) A Népszövetség ellenőrzési bizottsága tegnap délelőtt foglalkozott Hailé Szelasszié exnégus sürgönyével, melyben a volt uralkodó hangsúlyozza, hogy bizva az alapokmány sértetlenségében, összes jogait fenntartja. Delegátusát csak azért nem küldötte el, mert a jelenlegi tárgyszorozaton az abesszin kérdés nem szerepel.

Az ellenőrzési bizottság elhatározta, hogy erről a sürgönyről nem tesz jelen-

tést a plenáris ülésnek. Sorra került a spanyol hazafias front jegyzéke is. Ebben a memorandumban

tiltakoznak a spanyol nemzetiek az ellen, hogy Juan Negrin, ha csak formailag is, de elnöke lehetett az ülésszaknak. Negrin volt az — írják — aki a terrorizmust Spanyolországban megteremtette, miért is méltatlan az elnöki székre.

Az ellenőrző bizottság illetéketlennek mondva ki magát ebben a kérdésben (miért is előterjesztéssel él) délutánra napolta el magát. A délutáni ülésen jórészt adminisztrációs ügyeket intéztek el. Megválasztották elnöknek erre az ülésszakra egyhangulag Aga Kán indiai megbízottat, ki ósrégi mohamedán családból ered és 48-ik leszármazottja Mohamed leányának. Aga Kán megválasztását hosszabb beszédben köszönte meg. Utána bejelentették, hogy beérkezett Kína jegyzéke is és hogy ezt a Palesztina-probléma tárgyalása után megbeszélés alá veszik. A legközelebbi plenáris ülés ma lesz, de egyelőre ez is csak adminisztrációs kérdésekre fog szorítkozni és így a Szentföld felosztásának problémáját szerdán tárgyalják. A szer-

dai nappal szemben világszerte általános az érdeklődés, mert a Palesztina-ügy ugyszólván minden államot érdekeli.

A kisantant értekezlete

(GENF.) Tegnap este a kisantant Antonescu elnökletével ülést tartott, amelyen a kisantantot érdeklő népszövetségi ügyeket tárgyalták meg. Utána Antonescu vendégül látta Franciaország kisantant és a Balkán-szövetség kiküldötteit.

A Népszövetség új tisztikara

A Népszövetség ülésszakának elnökül egyhangulag Motta svájci szövetségi tanácsi elnököt jelölték ki, alelnökök pedig Anglia, Franciaország, a szovjet, Lengyelország, Törökország és Írország fődelegátusai lettek.

Ugyancsak Genfből jelenti a Havas, hogy Olaszország hajlandó elfogadni a Földközi tengeri együttműködés alapelveit, ha bizonyos kérdéseket a londoni benemavatkozási bizottság tisztáz. A Reuter szerint a egyezményt az összes érdekelt felek elfogadják és így az valószínűleg ma Nyomban aláírásra is kerül.

Szorosabb francia-lengyel együttműködésről írnak a párisi lapok

(PÁRIS.) (Reuter.) Beck lengyel külügyminiszter, mint tudvalevő, mult héten három napig a francia fővárosban tartózkodott és több órán át tartó tárgyalásokat folytatott Chautemps kormányfővel, valamint Delbos külügy és Daladier hadügyminiszterekkel. Az Intransigeant hosszú cikkben foglalkozik a tárgyalások eredményeivel és megjegyzi, hogy azok a várakozásnak megfelelőek voltak.

Beck és a francia kormányférfiak egy szorosabb lengyel-francia együttműködés tervét dolgozták ki, melynek megvalósítására rövid időn belül sor kerül.

A semleges sajtó véleménye szerint nincs kizárva, hogy Páris és Varsó új alapokra fektetett viszonya a Páris-moszkvai helyzet gyökeres változását is maga után vonhatja és ezért érthető az az idegesség, amivel a szovjet körök ezt a látogatást kísérték.

Váratlan visszavonulást rendelt el Sanghainál a kínai hadvezetőség

(SANGHAI.) (Reuter.) A kínai haderők tegnap a hadvezetőség parancsára váratlanul visszavonulásba kezdtek, amelyeknek célja a kiadott hiva-

talos jelentés szerint az, hogy olyan állásokat foglaljanak el, amelyeket a végsőig tartani tudnak. Ezt a magyarázatot alátámasztani látszik az a körülmény, hogy az új vonal mocsaras terület mögött fekszik, ami minden biztonnal rendkívül meg fogja nehezíteni a támadók helyzetét. A másik indok az volt, hogy a kínai haderőket kivonják a kikötőben horgonyzó japán hajók ágyutüzének hatása alól. A visszavonulás folytán japán kézre került az öt sanghaji kínai negyedek egy része a városháza épületével együtt. Az előnyomuló japán haderők e ténykedése az Exchange Telegraph közlése szerint nem ment simán végbe, mert a kínaiak több utvonulat aláaknáztak

és az átvonuló japán haderők alatt felrobbantottak, ami a megszállók között igen nagy veszteségeket okozott. Több mint 5000 katona esett áldozatul ennek a hadicselnek,

jelenteli a nankingi kormány is és ezt a nagy számot a külföldi laptudósítók is megerősítik. A japán katonai parancsnokság efeletti bosszújában már tegnap megkezdte a légibombárcot az új állások ellen is.

Repülőszerecsellenség Constanța közlemben 2 halottal és 2 sebesülttel

(BUCURESTI.) Tegnap Constanța-tól 18 kilométernyire Mamaia községben egy Botez típusu bombavető repülő gép leszállás alkalmával mintegy 50 méter magasságból lezuhant. A gép, hivatalos megállapítás szerint, az ugyanakkor gyakorlatozó gépfegyverek tüzeit akarta kikerülni, s a hirtelen kanyarodó folytán következett be a lezuhanása. Két tiszt-utasa meghalt kettő pedig súlyosan megsebesült. A vizsgálat folyik.

Legújabb jelentések szerint a mamaiai repülőszerecsellenségnek négy halottja van. A halottak között szerepel Alimanescu, a brassói repülőter parancsnoka, Alimanescu tábornok unokája, továbbá Baltatianu repülő főhadnagy, Penescu segédtiszt, Negurescu gépész. A repülőgép másik két súlyosan megsérült utasának állapota orvosi megállapítás szerint reménytelen.

Milyen az új 50 lejes váltópénz

(BUCURESTI.) Annak a minisztertanácsi határozatnak alapján, amely új 50 lejes váltópénz kibocsátására hatalmazta fel a kormányt, az új, nikkelből készült 50 lejes váltópénz közelebb kerül forgalomba. Összesen 12.000 darab 50 lejes került forgalomba 600 millió lej névértékben. Az 50 lejesek forgalombahozatalával egyidejűleg mérséklék a jelenleg 40 millió lej értékben közkézen forgó 100 lejes ezüstpénz forgalmát. Az új 50 lejesek átmérője 24 mm., minimális súlya 5,634 gr., maximális súlya 5,976 gr. Az érem egyik oldala II. Károly király balra néző arcképét tünteti fel, fölötté „Carol II. Regele Romanilor” feliratot, másik oldala pedig az ország címerét és a kibocsátási évszámot. Az új 50 lejes ércpénz szélét 136 egyenlő rovátka díszíti. Az új ércpénz különös ismeretetőjele, hogy a mágnes magához vonzza.

Kisantant államközi motor- kerékpár és autóverseny

(KOLOZSVÁR—CLUJ.) Vasárnap vette kezdetét az első kisantantállamok körüli motorkerékpár és autóverseny, amely pontosan egy hétig, — szept. 12-től 19-ig tart. A nagyszabású nemzetközi verseny fővédnökségét II. Károly király Ófelsége, Pál jugoszláv régens-

égi elnök vállalták, akik külön-külön is nagyértékű tiszteletdíjat tűztek ki a teseknek. Utvonal: Prága, Halmi, Dés, Kolozsvár, Gyulafehérvár, Nagyszeben, Turnuseverin, Bazias, Belgrád. Versenyek Romániában egyes szakaszokon a következő időpontban lesznek lebonyolítva: Szeptember 14-én: Halmi—Kolozsvár, 15-én: Kolozsvár—Bukarest, 17-én: Bukarest—Turnuseverin, 18-án pedig Turnuseverin és Bazias közötti szakaszokat futják le. A romániai rendezőség, az Automobil Club, felkéri a lakosságot, hogy mindenben támogassák a versenyzőket, a verseny időtartama alatt ne hajtsanak balra, a lehetőség szerint hagyják szabadon az utat, szűk utakon, kanyarnál ne időzzenek járműveikkel, hogy ilyen módon hozzájáruljanak a verseny sima lebonyolításához, amelyen a legkiválóbb nemzetközi versenyzők vesznek részt.

A versenyzők 14-én délután 1 órától kezdve érkeznek Kolozsvárra az Automobil Club előtti célba. Este 300 személyes bankett lesz az Automobil Clubban a résztvevők tiszteletére, majd 15-én reggel indulnak tovább a Román Opera előtt felállított start-helytől.

— S. KOUBA PAULA hegedűtanárnő a tanítást megkezdte egyelőre lakásán. Str. Pasteur 24. Október 1-től. Str. Avram Iancu 18. Jelentkezni lehet minden délután.

Tatarescu kihallgatáson volt Ófelségénél

Decemberben tartják meg az általános választásokat

(BUCURESTI.) A Curentul jelentése szerint Tatarescu miniszterelnök tegnap kihallgatáson jelent meg Ófelsége előtt Sinaiában. A kormányfő este visszatért a fővárosba, ahol Inculeț helyettes miniszterelnökkel tanácskozott a belpolitikai helyzetről. Azután Camarasescut, a román atlétikai hivatal főnökét fogadta kihallgatáson.

Az udvari marsalli hivatal közlése szerint Ófelsége székhelyét szeptember 13-án Szinaiba tette át.

A Timpul a politikai helyzettel foglalkozva megjegyzi, hogy a királyi kihallgatással kapcsolatos politikai megbeszélések arra irányulnak, hogy szükséges-e vagy sem a parlament rendes, vagy rendkívüli ülészakra való összehívása. Döntés pár napon belül lesz.

Ugyancsak a lap írja, hogy az összes pártok élén tevékenységbe kezdtek a kilátásban levő választásra való tekintettel.

A választásokat, hir szerint, úgy a kamarára, mint szenátusra nézve december hónap folyamán fogják megtartani.

A Monitorul Oficial egyébként

tegnapi számában közölte a cenzura és ostromállapot újabb féléves meghosszabbítására vonatkozó törvényrendeletet.

Minisztertanácsi naplóval a szőlőtermelő vidékeket 25 zónába osztották és az itt termelt borokat egy-egy gyűjtő név alatt fogják forgalomba hozni. Erdélyben Gyulafehérváron, Dicsőszentmártonban, Marosvásárhelyen, Naszódon és a biharmegyei Diószegen lesznek ilyen borteremelő központok.

A Viitorul szerint

bankormányzó és nemzetgazdasági miniszter október folyamán a fővárosba érkezik

és ott a német-román áruforgalmi és fizetési egyezményről fog tárgyalni.

Meghalt Masaryk, Csehszlovákia első köztársasági elnöke

Európai szemmel mérve is nagy koncepciójú férfi halt meg tegnap a Csehszlovákiához tartozó Lanyban. Masaryk Thomas Garrigue, a csehszlovák köztársaság első elnöke 87 éves korában el távozott az élők sorából. A pátriárkák korát érte meg és a pátriárkák életét élte. Egész élete alkotó munkával telt el. 1850-ben született a morvaországi Gödingenben. Édesapja szegény kádáripáros volt. A fiatal Masaryk azonban többre vágyott. Ám szülei szegénysége miatt csak önképzéssel fejleszthette képességeit. Tanító lett, de közben is tovább tanult. 22 esztendősen korábban azután leérettségizett, majd a bécsi egyetem filozófiai szakára iratkozott be. Hamar feltűnt széleskörű tudásával és messzire látó politikai készségével. Előbb az ugynevezett realista párt tagja lett, majd 1891-ben az ifjú csehekhez csatlakozott. 1900-ban kilépett ebből a pártból is és a cseh néppártot alapította meg. Hosszu esztendőig az osztrák birodalmi gyűlés tagja volt. Szívvel-lélekkel az önálló Csehszlovák helyreállításának gondolatával foglalkozott. Írásban, szóban azon fáradozott, hogy visszaállíthassa nemzetének függetlenségét. Emiatt az akkori osztrák politikai hatóságokkal sokszor meggyűlt a baja. A világháborút megelőző hónapok

ban le is akarták tartóztatni. Később a háború kitörése után nem sokkal külföldre menekült. Távollétében az osztrák rögtönítélő bíróság halálra ítélte. Masaryk Londonba ment, ahol széleskörű agitációt fejtett ki Csehszlovákia érdekében. Innen Amerikába: Pittsburgba távozott, ahol az ugynevezett pittsburgi szerződés alapjait vetette meg. Ennek az okmányoknak az alapján a nagy hatalmak, amelyek már előbb elismerték Csehországot hadviselő félnek, megalkotották az önálló Csehszlovákiát. Az új országnak Masaryk lett az első köztársasági elnöke.

Politikai működésénél is jelentősebb értékű filozófiai és egyéb tudományos munkálkodása. Masaryk egyike volt a legkiválóbb európai gondolkozóknak. Számos filozófiai és tudományos munkát írt, amelyekben egy humanisztikus gondolkozó és érző nagy ember lelke vetitődik a világ szemé elé. Ellenléte volt minden elfogultságnak és gyűlölködésnek. Sokszor szembe került saját pártjával is, amikor azok a politikai tevékenykedés terén túlzásba csaptak. Munkáit minden kultúrnyelvre lefordították. Elmúlásával a világ kultúrája egy értékes, nagy emberrel lett szegényebb.

A nürnbergi „Parteitag” és a francia sajtó

(PÁRIS.) (Reuter.) A nürnbergi pártnapokkal kapcsolatban a francia sajtó ismételtelen részletesen foglalkozik a Harmadik Birodalom belhelyzetével és a szigorú tárgyilagosság szemüvegén keresztül bírálva a nemzeti szociálista kormányzat eredményeit, a következőket mondja:

Nem lehet eltagadni azt, hogy Hitler kormányzata rendkívül figyelemre-

szóló eredményeket ért el, a következőket mondja:

Nem lehet eltagadni azt, hogy Hitler kormányzata rendkívül figyelemre-

ISKOLASZEZON ELŐTT

tisztittassa, festesse
ruháit vegyileg

OLCSÓ
ÁRAK!

CZINK-NÉL

MUNKÁS MOZGO

Kedden, szerda 3, 6, s 9 órákor

PIKKOLO KISASSZONY

Zenés vigjáték. Fősz.: Dolly
Haas és Hans Junkermann.

KARANGA

Spanyol operett. Fősz.: Jack Buchana és Lily Damita. Színes Mickl Maus. (sütőtörtől): Barnum dr. kusz. II. A modern házastárs. Szombaton, szept. 18-án nincs előadás.

méltó eredményeket mutat fel. Megszüntette a munkanélküliséget és épített. Európában ma Németországnak vannak a legjobb országutai, legpontosabban járó vonatai, legjobban működő postája és hatalmas iramban újra gazdaságvilágba lépését. Politikai téren egyenesen csodálatraméltó az eredményei. Hatálytalanította a versaillesi szerződést s nagyhatalommá emelte a Harmadik Birodalmat, bár nagyhatalmi méltóságát senki kétségbe nem vonja. Hitler kancellár szavait tehát nyugodtan mérlegelés nélkül is valónak lehet elfogadni. A Führer azonban őszintén bevallotta azt is, amit mindenki úgy is gyanított, hogy a birodalom gazdasági lag rossz helyzetben van. A francia sajtó ezt a nyílt bevallást nem akarja kiélezní és nem is szentelne külön fejezetet a kérdésnek, ha nem ebben a pontban látná

az emberiség békéjének igazi veszedelmét. A szűk területre összehátrált Németország ha a gyarmatkeresést nem rendezik, kénytelen lesz olyan lépéseket tenni, melyek alkalmasak Európa népeinek kettészakítására!

Az a rendkívül kiélesedett ideológiai helyzet is ennek a problémának eredménye. Berlin rá van kényszerítve arra a magatartásra, amit tanusit és ezt Páris kellő mértékben méltányolja is. Ezt igazolja az, hogy Leon Blum ez év január 17-én kijelentette, hogy Franciaország egyáltalában nem idegenkednék attól, hogy a német gyarmat-problémát az érdekeltek összefűrtével rendezzék.

A francia népfremlő kormányzat ma sem idegenkedik ettől. Azt az állítást tehát, mintha Páris ennek a tervnek kerékkötője lenne, vissza kell utasítani. A német kormány igyekezzék a jelenlegi problémákat közösen kiküszöbölni, hogy végre a gyarmatkeresés is rendezést találhasson és meg lehet győződve Páris legjobbindulatu támogatásáról.

Tsitsibu herceg és Hitler kancellár találkozója

(NÜRNBERG.) (Reuter.) Hirohito japán császár öccse, Tsitsibu herceg tegnap délelőtt találkozott Hitler vezér és kancellárral, akivel hosszabb megbeszélést folytatott.

A tárgyalások, melyek négyszem közt folytak le, a német és a külföldi sajtó szerint rendkívül nagy jelentőségűek, tekintettel a küszöbön álló orosz-japán viszályra. A herceg állítólag kérte az antioisevista szerződés gyakorlati alkalmazását, sőt egyes párisi lapok szerint egy katonai megállapodás és szövetség megkötését is kérte volna. Ezek a feltevések azonban a Reuter szerint, megindokolva nincsenek.

Tsitsibu herceg ezután villásreggelin vett részt, melyen megjelent Neurath báró külügyminiszter és a berlini japán követ is, majd Hitler kancellárral együtt megjelent a Blomberg marsall által vezetett csapatgyakorlatokon. A kancellár itt rövidebb beszédet mondott, melyben hangsúlyozta, hogy a béke áldásait igazán csak az erős népek élvezhetik és ezért a Harmadik Birodalom hálás erős haderejének.

A tévhitek hatalma

A bukaresti embertan (anthropologia) kongresszuson a világ minden részéből összesereglett nagy tudósok állapították meg, hogy napjainkban szinte államalkotó eszmévé előléptetett fajelmélet — a komoly tudomány itélőszéke előtt közönséges tévtannak bizonyult, amelynek semmi néven nevezendő tárgyi alapja sincsen.

A valóságban nincsenek se felsőbbrendű, se alsóbbrendű fajok, még kevésbé vannak tiszta fajták, hiszen a magát minden más fajták fölé helyező náci-németség is kelták és szlávok vérekeveredéséből jött létre.

Hogyan lehetséges mégis, hogy a fajelmélet, nyilvánvaló hazugsága, tárgyi tévedése és tarthatatlansága ellenére — milliókat tudott megmozgatni s egy állítólagos kultúrnapet a legszenvedelmesebb fajgyűlölet hinárába fenni?

Hát a népeket nem az igazságok, a tiszta és értelemmel ellenőrzött eszük vezérik véres és vesztélyekkel kövezett történelmi utjukon?

Higgadt és tudományos tárgyilagossággal mondhatjuk, hogy — nem.

A történelem, a modern tömeglélektan bizonyosságai és felismerései szerint a tévtannak, a tévhitek sokkal nagyobb szerepet játszottak és játszanak az emberiség életében, mint az erkölcsi és tudományos igazságok.

Az emberi lélek nemcsak arra hajlamos, hogy embertársait nyilvánvaló hazugságokkal vezesse félre, hanem arra is, hogy saját magát becsapja és félrevezesse.

„Mondj igazat és betörök a fejedet” — hangoztatja a közmondás — s valóban: az emberiség tulnyomó része még ma is sokkal inkább hisz egy szép hazugságban, mint egy kevésbé tetszetős igazságban.

Gustave Le Bon, a nagy francia lélekbúvár a tömegek lélektanáról írott munkájában minden ellenérvet ledöntő példákkal igazolja, hogy az emberiséget mozgó nagy eszmék legtöbbszörnek nyilvánvaló hazugságok voltak az alapjai, olyan tetszetős hazugságok, melyek a tömegek és egyének hiuságát hizelegették körül.

Hogy csak egyetlen példát ragadjunk ki a példák nagy tömkelegéből: az egész középkori csillagászat és teológia azon a hiedelmen alapult, hogy a föld korongalaku s hogy nem a föld forog a nap körül, hanem megfordítva.

S ebben a tévtanban nemcsak a tudatlan tömegek hittek szászszalékosan, hanem a középkor legműveltebb és legjobb szándékú férfiai is. És ennek a tévtannak tagadásáért kellett máglyára mennie Giordano Brunonak és csaknem áldozatul esnie egy olyan nagy gondolkodónak és tudósnak, mint Galilei.

Mindez elképzelhetetlen volna az emberi lélek olyan adottságai nélkül, melyek inkább kedveznek a tévedéseknek, a könnyen hívésnek, a kritikátlan ságnak, mint a tényekkel való bátor szembenézésének, a szellemi önállóságának és az igazsághoz való ragaszkodásnak.

Ennek a körülménynek tudható be, hogy még a legigazságszeretőbb és legfüggelenebb szellemű férfiak között is kevés akad, aki szívesen hall magáról olyan megállapításokat, amelyek megfelelnek ugyan a valóságnak, de nem kedveznek a hiuságoknak.

S ha ez áll az egyénre, számtalan-szor inkább áll — a tömegekre, amelyeknek kritikai érzéke az egyes ember kritikai érzékénél is sokkal silányabb.

A nagy politikai varázslók, a tömegek hiszékenységből és megteveszthetőségéből érvényesülési ugródeszkát ácsoló diktátorok és diktátorjelöltek ósdiók óta felismerték az emberi lélek fentvált gyöngességét s mindig sikerrel használták fel céljaikra ama téveszméket, melyeknek annál inkább kölcsönözhetők az igazság látszatát, minél inkább bizonyultak az esz itélőszéke előtt képtelenségeknak.

Ennek a lélektani törvénynek érvényesülése soha sem volt talán olyan kézzelfogható, annyira ellenőrizhető, mint tragikus és egyben tragikomikus korszakunkban.

A fajelmélet, mint higgadt és komoly tudósok — tudományosan tarthatatlan és képtelen feltételezéseken alapul.

S mégis: milliók hisznek benne, milliók esküsznek rá, mert kedvez a hiuságuknak, kritikátlan önzésüknek és végzetes gondolatsegénységüknek.

Ami egyben annak is bizonyosága, hogy az itélet tisztaságánál sokkal hatalmasabbak az előítéletek s a tudom-

mány igazsága ma még szöges ellentétben áll a társadalmak és népek igazságtalanságával.

Vigasztalan jelenség ez, de még vigasztalanabb volna, ha abban a nagy s véres hangzavarban, mely korunk életét oly félelmetesen kíséri, még a tudomány és tudósok bátor igazságszeretét is nélkülöznünk kellene.

Incognitus.

Ujabb merénylet a fogyasztók ellen: drágítani akarnak a mészárosok

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) A kolozsvári mészárosok elégedetlenek a jelenlegi kötött husárral és drágítani akarnak. Érdekképviselőik, a Mészárosok Szövetsége utján tegnap beadványt terjesztettek a város vezetősége elé, amelyben részletesen megindokolják: miért akarják felemelni a husárat az Azt hozzák fel érvel, hogy az élőállatok fokozatosan emelkednek az egyre erőteljesebb export, valamint a regát, különösen Bukarest példátlan nagyarányu kereslete miatt Ezért azt ajánlják az időközi városvezetőségeknek, hogy a szopóborjuhushoz kötött árat négy lejjel, a többi húsfélék árat pedig két lejjel emelje fel, miáltal megkapnák a számításukat.

Az időközi bizottság még nem foglalkozott a mészárosok újabb drágítási akciójával és így nem lehet egyelőre tudni, milyen álláspontot foglal majd el a kérdésben. Annyit azonban le kell szögeznünk, hogy Kolozsváron talán legdrágább a hus egész Erdélyben és az árak újabb emelése nem indokolt. Tény, hogy az utóbbi időben jelentősen felendült az export, a regát is nagyon érdeklődik az erdélyi állatvásárokat iránt.

Ez azonban nem indokolja meg, hogy a mészárosok újabb emeléssel álljanak elő,

mert a jelenlegi, hatóságilag szabályo-

zott árak amugy is olyan magasak, hogy az állatok emelkedése ellenére is meg kell, hogy találják a számításukat. Nagyfokú önzés is egyúttal a mészárosok elhatározása a kisemberekkel szemben, mert

az újabb drágítással lehetetlenné teszi számukra a hus fogyasztását.

Az időközi bizottság, amely hivatott határozni a mészárosoknak a fogyasztók ellen készülő újabb merénylete felett, bizonyára kellő megfontolás tárgyává teszi az ügyet és megakadályozza a drágítást.

Veszedelmes szélhámos fosztogatja a hiszékeny embereket Kolozsvárt

Alkalmi kölcsönöket csal ki az állítólagos pénzügyőrségi tisztviselő

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) Veszedelmes, agyafurtt szélhámos garázdálkodik Erdély fővárosában, aki visszaélve az emberek jóhiszeműségével, kisebb-nagyobb összegeket csal ki áldozataitól, de természetbeni segítséget is elfogad, majd a kifosztott embereket egyszerűen faképnél hagyja. Ez a veszedelmes szélhámos a napokban beállított Roman Károly Str. Plugarilor 96. szám alatt lakó volt csendőrtiszt lakására, ahol úgy mutatkozott be, hogy Marosvásárhelyről Kolozsvárra áthelyezett pénzügyőrségi szemlést és néhány napra lakást és ellátást kért a háztulajdonostól. Ugy lát-szik, hogy a szélhámos megelőzőleg tájékozódott Román Károly és felesége családi és rokoni viszonyai felől is, mert olyan családi vonatkozású neveket és adatokat közölt vendéglátóival, amelyek kétségtelenül valódiak. Az illető elmondotta, hogy hivatalból helyezették át Kolozsvárra, ingóságait tartalmazó bőröndjét a vasuti állomáson hagyta és azokat csak másnap fogja kiváltani. Román Károly szívesen látta vendégül a családi és rokoni kapcsolatait ismerő idegent, aki kezdetben románul beszélt, majd magyarra fordították a szót és amikor a vendéglátó közölte vele, hogy a német nyelvet is bírja, németül folyt közöttük a társalgás.

Másnap reggel, hajnali 4 órakor az állítólagos pénzügyi tisztviselő felfogadta a Román Károly házában lakó bérkocsist, hogy szállítsa ki őt a vasuti állomásra és kiváltandó csomagjával együtt vissza az indulási helyre. Tekintettel a bizalmat keltő elbeszélésre, a bérkocsis mindössze 30 lejt kért a kettős fuvarért, Román Károlynak viszont

azt mondotta az idegen, hogy várja őt meg a visszatérő kocsival és csomagjával a Tanítókháza épülete előtt. A bérkocsis és vendége utnak indultak. Utközben azonban az egyik mészlerakatnál, az utas megállította a bérkocsist és le-szállt azzal, hogy várja őt meg, majd bement az egyik szembenlevő ház kapuján. A kocsis türelmesen várakozott, de mert utasa 2 óra múlva sem jelentkezett, visszatért a Str. Pulgarilor 96. szám alatt levő házba. Itt értesült nagy meglepetéssel, hogy az idegen eltávó-zása után visszatért és azzal a mesével, hogy nincs elegendő pénze a vasuti ruhatárban elhelyezett csomagjainak kiváltására, 80 lejt kér kölcsön Román Károlynétól. A hiszékeny asszony át is adta a szélhámosnak a pénzt, aki megelőzőleg 400 lejt értékű inget és más fehérneműt „kért kölcsön” a vendéglátó Román Károlytól. Természetes, hogy a szélhámos többet sem Román Károly, sem felesége, sem pedig a felültetett bérkocsis nem látták. Román Károly a szélhámos ellen feljelentést tett a rendőrségen, amely megállapította, hogy a magas növésű, erős fizikumu, borotvált arcu, 42 évesnek látszó férfi, aki azt mondotta vendéglátóinak, hogy 23 éve pénzügyőrségi tisztviselő és özvegyember, veszedelmes szélhámos, aki Kolozsváron már többeket megkárosított. A szédelő, aki nagy bőbeszédűséggel elő-adta azt is, hogy édesapja nyugalmazott tanító, ő maga pedig 9 éves leánygyermek apja, már korábban 500 lejt csalt ki egy kolozsvári bérkocsistól, egy stráfszekerestől pedig 1000 lejt, ugyan-azzal a mesével, hogy a vasuti állomáson levő nagyértékű tartalmazó cso-

CEHOSLOVACA

fiókja:

Cluj, I. G. Duca
UCCA 3 szám.

(„SELEC.”) mozgószház mellett.)

az őszi és téli
SZEZONRA

elsőrangú kivitelű, férfi női,
és gyermek ruházati cikket

óriási
választékban

hoz forgalomba, ugyanolyan
árak mellett, mint a bucu-
restil központ.

magjait csak a kölcsönpénzzel tudja ki-váltani. A károsultak felhívják a csaló-ra a közönség figyelmét, a rendőrség pedig megtette a szükséges intézkedéseket a szélhámos kézrekerítésére.

SZINHAZ

Szeptember 17-én, pénteken este fél 9 órakor: **Megnyitó diszeloadás. I. Ünnepi nyitány.** Előadja a színház zenekara. Vezényel: Stefanidesz József. II. Magyar dalok. Előadja: Solymosán Magda. III. **A bor.** (Gárdonyi Géza cigányzenés, énekes falusi története. Premier bérlet 1. szám.)

Szombat d. u. 5: **Házasság mutyiban.** (Jenei-Kóbor-Schreiber nagyszerű operettjének első olcsó helyáras előadása.) Szombat este 9: **A bor.** (Másodsor. Rendés bérlet 1. szám. Irodalmi bérlet 1 sz.) Vasárnap d. u. 3: **Meseárúház.** (Olcsó hely árakkal.)

Vasárnap d. u. 6: **Illatszertár.** Vasárnap este 9: **A bor.** (Diszeloadás az EGE gazdanapjának tiszteletére. Előadás előtt a Ref. Földész Bethlen Gábor Dalkör, a Ref. Földész Bocskai Dalkör és a Hidelvei Ref. Földész Dalkör népdalszövetség, népdal egyveleget és a földészek dalát adják elő.)

Hétfő fél 9: **A Romantikus asszony.** (Szántó Armand, Szécsen Mihály és Carlo de Friez nagyszerű operettje. Rendező: Gróf László. Vezényel: Schreiber Alajos. Főszereplők: Solymosán Magda, Sándor Stefi, Jenei János, Tompa Sándor, Fülöp Sándor, Deésy Jenő, Csóka József, Csengeri Aladár és a színház új vokál-kvartettje. Premier bérlet 2. szám.)

Kedden és a következő napokon: **A romantikus asszony.**

MOZI

CAPITOL MOZGÓ: Szezonnyitó műsor: „Az utolsó madridi express” Fősz.: Dorothy Lamour, Lionel Atwill.

SELECT MOZGÓ: **A titkos futár.** Fősz.: Dick Foran, a csodáshangú cowboy és a szép Paula Stone.

URANIA MOZGÓ Gyanus nők. Izgalmas kémdráma, fősz.: Conrad Veit, Vivian Leigh.

EDISON MOZGÓ: I. Ha ketten szeretik egymást. Dráma. Gustav Frölich és Renata Müller. — II. **Bál a Savoyban.** Ábrahám operett. Alpár Gitta, Bárszóny Rózsi, Járny János, Otto Wallburg, Willy Stettner, Felix Bressart. Helyárak: 10 és 15 lejt. Kezdet 3, 6, 9.

MUNKÁS MOZGÓ: 3, 6 és 9: I. **Pikkoló kisasszony.** Zenés vígjáték. Fősz.: Dolly Haas és Hans Junkermann. — II. **Karanga.** Spanyol operett. Fősz.: Jack Buchanan és Lily Damita. — III. **Szines Miki Maus.**

ROYAL MOZGÓ: Kedden utoljára: **Önagysága inasa.** Fősz.: Jean Harlow és Robert Taylor. — Szerdától: **Nick,** a gentleman detektív. Fősz.: Myrna Loy, William Powel és Asta, a csodakutya. Előtte új Fox hirdető.

UJ ÜZLET!

ISKOLA SZEZON KEZDETÉN

I. NAGY

Gyermek, női és férfi harisnyát, reformnadrágot, kézimunkákat és kellek-eket a legolcsóbban szeresheti be

CÉGNÉL

kézimunka, rövidáru, harisnya raktárában Cal. Reg. Ferd. 3.

KÜLÖNÖS VÉGRENDELET

Írta: KONDOR LÁSZLÓ.

(6)

— Nagyon kérem az urakat — jegyezte meg hűvösen — vegyék tudomásul, hogy nekem nincsenek magánügyeim.

— Ahogy parancsolja — vonult vissza udvariasan az igazgató. — A dolog úgy áll, hogy miután a kaszinó semmiféle károsodás nem érte, a magunk részéről eltekintünk az ügy további feszegetésétől. Bocsásson meg nekünk mademoiselle az alaptalan gyanúsításért, de ugye, megérti, hogy az adott viszonyok között nem járhattunk el másképp. A pénztárnál majd kifizetik Önnek a nyolcszázhusz frankot.

— Csak hétszázhusz — javította ki becsületesen Grace...

— Igaza van mademoiselle. A tiz darab hamis huszfrankos zsetont szives engedelmével a kaszinó muzeumában helyezem letétbe...

III. A sebhelyes arcú férfi.

William Crace, az Egyesült Államok nyugalmazott őrnagya, eddigi életében nem sok szerepet játszottak a nők. A szolgálat, a gyakori utazások és veszedelmes kalandok, melyekben része volt, a háború, a színesekkel és fehérekkel, egyszerűen a katonai élet távol tartották tőle az élet gondtalan örömeit. Harmincöt éves volt s még eddig sohasem volt szerelmes. Grace mindjárt az első pillanatban fölkelte az érdeklődését. Finom mivű, hamvas arca, hullámos szőke haja és álmodozó, kék szemei mint ha segítséget kérő fordultak volna feléje. A lovagiasság jóbarátja a szerelmek. Bill, aki maga volt a megtetsztült lovagiasság, nem tudta ezt, hanem csak azt tudta, hogy Grace Hington egy édes kis leány, akít nagyon, nagyon sajnálni fog, ha elmegy. Mert Grace már csak egyetlenegy napot töltöhetett Montecarloban. Másnap már utaznia kellett vissza Londonba.

— Kár — jelentette ki őszinte sajnálkozással Bill és Grace, a maga részéről is osztotta ezt a felfogást.

A dolog úgy állt, hogy Brown és Smith cég mindössze két heti szabadságot engedélyezett Gracének és ez a két hét már csaknem teljesen letelt. Két hét alatt a lány megnézte Páris, bejárta a francia Rivierát, s most Montecarloban bucsuzott a szabadságtól. Bár Grace személyét illetően egy pillanatig sem támadt kétsége, Bill sehogyszem tudta megérteni, hogy ilyen nagy utra miként vállalkozhat egyedül egy fiatal lány.

— Maga persze azt hiszi, hogy én egy mondaine nő vagyok — magyarázta a lány. — Sajnos, téved. Én egy egészen egyszerű, mindennapos életet élő londoni leány vagyok, aki véletlenül csöppentem bele ebbe a montecarloi kalandba... Tudniillik előfizetője vagyok a The Magasinnek és résztvettem a lap keresztretjévpályázatán. Az első díj két heti nyaralás volt a francia Rivierán és Montecarloban. Szerencsém volt megnyernem. Ezért vagyok itt és ezért volt szerencsénk találkozni egymással Mr. Craigh.

— A barátaim egyszerűen Billnek hívják, Miss Hington — mutatkozott be a kötelező formalitások mellőzésével az őrnagy.

— Engem meg egyszerűen Gracének — felelte a leány és ezzel megkötötték a barátságot.

A kaland, amelynek ezt a kellemes barátságot köszönhatték, természetesen állandóan szóbeszéd tárgya volt. Bill mindenekelőtt a sebhelyes arcú férfi rejtélyes szerepét szerette volna tisztázni. Érthetetlennek találta, hogy a lánynak fogalma sem volt arról, ki lehetett ez az ember.

(Folyt. köv.)

Kun Máttyás Fia R. T.

Cluj, Calea Marechal Foch No. 2.

Négy nemzedék évszázados tapasztalatait egyesítve, modern technikai berendezéssel és dusan felszerelt raktárral állunk nagyrabecsült megrendelőink szolgálatára. — Szpecialisták vagyunk:

acélórukban, időszereszeben, borotva-készítésben, orvosi műszerek javításában. Prima alpacca evőeszközök feltűnő olcsó áron.

Sport

Nehéz meccs lesz Rómában!

— mondja a Lazio edzője, aki szerint a Ferencváros még nem nyerte meg a Középeurópai Kupát

(BUDAPEST.) A Ferencváros vasárnap győzelme a Lazio felett, élénk visszhangra talált sportkörökben. A nagy mérkőzés után Viola, a Lazio magyar edzője a következőket mondotta:

— Még nem nyerte meg a kupát a Ferencváros. Tudtam, előre is megmondtam, hogy kikapunk két góllal, de bizony jobb játékot vártam, mind a két csapattól. Nehéz meccs lesz Rómában!

Dr. Dietz szövetségi kapitány: — Nagyon érdekes mérkőzés volt, bár nem magasnívójú. Az olaszok nagyon gyor-

sak és nagyon energikusak, habozás nélkül lépnek közbe. Határozottságuk különösen a rövid sprinteknél figyelhető meg.

Fodor Henrik, NB ügyvezetője:

— A Ferencvárosnak Rómában sokkal jobban kell játszania, ha végső győztesként akar hazatérni.

A Középeurópai Kupa döntőjének második mérkőzését az eredeti tervtől eltérően nem vasárnap, hanem október 24-én játsszák le Rómában. Ha a Ferencváros csak egy góllal kap ki az olasz fővárosban, úgy megnyerte az értékes serleget.

Vasárnap: Magyarország Csehszlovákia Európa Kupa-mérkőzés Budapesten

(BUDAPEST.) Középeurópa labdarugó-sportjának nagy eseménye játszódik le vasárnap Budapesten a Hungária-uti pályán: Magyarország—Csehszlovákia Európa Kupa-mérkőzés, amelynek kimenetele elé feszült várakozással tekint a sportközvélemény. Mindkét részről nagy előkészületek folynak a nagy mérkőzésre, bár a csapatok összeállítására egyelőre nem isme-

retes. Dr. Dietz magyar szövetségi kapitány szerdán délután edzőmérkőzést tart a számbavehető játékosokkal és ennek alapján állítja össze csapatát. A csehszlovák szövetségi kapitány is nagy gondokkal küzd a válogatást illetően, mivel a „sztárok” most nincsenek megnyugtató formában.

Antiszemita botrány a tighinai labdarugó-mérkőzésen

(BUCURESTI.) A tighinai Traian labdarugócsapata vasárnap a chisenevi Macabi együttesével mérkőzést játszott.

A meccs folyamán jobboldali elemek példátlan botrányt rendeztek, úgyhogy a mérkőzést nem lehetett befejezni. Ezért a Macabi játékosai haladéktalanul elhagyták Tighinát. Ezzel azonban a botrány nem ért véget. Negyven fiatal ember felszállt a vonatba és utlégelni kezdte a Macabi játékosait, akik termé-

szetesen nem hagyták magukat. Pillanatok alatt parázs verekezés támadt.

Ennek hevében huszonötven súlyosan megsebesültek, úgyhogy kórházi ápolást igényelnek.

A hatóságok tizenöt ember letartóztattak. A botrány miatt a Traian egyesület több vezetője, köztük a város polgármestere is lemondott. A város zsidó lakossága nagy felháborodással tárgyalja az esetet.

Fényes szerződötési ajánlatot kapott Bodola az Ujpesttől

(BUDAPEST.) A bucaresti Venus budapesti vendégjátéka során felkeltette a magyar sportkörök tetszését Bodola meszleri játéka. A mérkőzés végén az Ujpest egyik vezetőembere felkereste Bodolát és

fényes szerződötési ajánlatot tett a válogatott játékosnak. Bodola egyelőre nem fogadhatja el a csábító ajánlatot, mert szerződése a román bajnoksághoz köti, ahol szintén megelégedett...

Fischer Mór, a Magyar Labdarugó Szövetség alelnöke dicséretileg nyilatkozott a romániai sportsajtóról

(BUDAPEST.) Fischer Mór mérnök, a Magyar Labdarugó Szövetség nemzetközi bizottságának elnöke nyilatkozatot adott Vogel Alfonznak, a „Dimineața” sport-rozsa szerkesztőjének, aki a Venus csapatát elkísérte Budapestre, a Hungária elleni mérkőzésre. Fischer kijelentette az újságírónak, hogy a Magyar Labdarugó Szövetség még július 20-án közölte az Egyiptomi Labdarugó Szövetséggel, hogy a magyar szövetség semmiesetre sem fogadhatja el azt a tervet, amely szerint a vi-

lágbajnokságért Magyarország és Egyiptom csapatai csak egy mérkőzést játszanak. Az egyiptomi szövetség azonban a mai napig nem válaszolt az MLSz vonatkozó átiratára.

Fischer Mór a továbbiakban nagy elismeréssel nyilatkozott a „Dimineața” színvonaláról és kijelentette, hogy a romániai sajtó, amelyet a maga részéről élénk figyelemmel kísér, hatalmas fejlődésnek lendült és színvonalra elérte sok tekintetben a nyugati szaksajtó színvonalát.

Példátlan botrányba fulladt az AMTE petrozsényi vendégjátéka

(Petrozsény-Petrosani.) A vasárnapi AMTE—Jiul nemzeti bajnoki mérkőzés óriási botrányba fejlődött be. A játék alatt mindkét részről volt „beszállások”, amelyek súlyos sérüléseket okoztak több játékosnak. Amikor a játékvezető a mérkőzés végét jelezte, az említett körülmény és a vereség annyira felbőszítette a közönséget, hogy áttörték a drótkerítést és megrohan-

ták az AMTE játékosokat, akiknek azonban a Jiul játékosai segítségükre siettek és a korner-zászlóval, kézzel-lábbal védekeztek a dühödt tömeg ellen.

Végül a kirendelt csendőrség teremtett rendet és az aradiakat feltűzött szurnyokkal védve kísérték ki a pályáról.

Ezután hatalmas tömeg vette körül a vendégcsapat szállodáját, de azok ott hagya minden holmijukat az állomásra mentek egyenesen, illetve valóságos kilopták őket a városból.

Futballmeccs — anno 1937...

Szédületes formában van Järvinen

(HELSINKI.) Matti Järvinen gerelyvető világrekorder kísérletet tett rekordjának megdöntésére. Kísérlete azonban nem sikerült ugyan, de len időjárás miatt nem sikerült ugyan, de a kitűnő atléta is is remek eredményt ért el, amennyiben 74.58 métert dobott és nem sokkal maradt el világrekordjától. Järvinen szédületes formában van s minden remény meg van, hogy megdönti saját rekordját.

Gróf Ödön Balaton bajnoka

Siófokon bonyolították le a 2000 méteres távon Balaton-bajnokságot, amelyet Gróf Ödön nyert meg 32 p 39 mp-es idővel. A hölgyek versenyét Ács Ilona nyerte meg 46 mp-cel. A verseny befejezése után vízpolómérkőzést játszott a Horthy-kupa győztes csapata és a Főiskolás világbajnokok együttes. Az előbbi győzött 6:1 (3:0) arányban.

Magyar atléták mindent letaroltak Kattowitzban

(KATTOWITZ.) A nemzetközi atlétikai versenyt a magyar atléták indulása tette érdekesebbé, akik ki is tettek magukért, csaknem minden számban győztek. Eredmények: 100 m: 1 Kovács 10.6 mp. 200 m: 1 Kovács 21.9 mp. 400 m: 1 Vadás 49.6 mp. 800 m: 1 Kovács 1.58 mp. 1500 m: 1 Kelemen magyar 15 p 18.8 mp. Súlydobás: 1 Darányi dr. 15.19 m.

435 cm-es rudugrás Japánban. Az Osarabán megtartott amerikai-japán atlétikai viadalt 61:43 arányban az Újvilág atlétái nyerték meg. A nagy összecsapás kiemelkedő eredménye a rudugrásban volt: az amerikai Sefton és a japán Oe egyaránt 435 cm-t ugrottak.

(VARSÓ.) Lengyelország—Dánia válogatott labdarugómérkőzést nagy küzdelem után a lengyelek 3:1 (2:1) arányban nyertek meg.

Teke-sport

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A nemzeti bajnokság középdöntőinek újabb eredményeit Csapatverseny: Minerva Kolozsvár: Tussy L. 219. Bercea J. 222. Cégeyi J. 228. Szöllősy J. 255. Incze C. 280 pont. — Echo Kolozsvár: Antal J. 270 pont. — III. Kert FC: Máthé V. 236, Kacsó C. 246 pont.

Társaság

() Faipari munkások gyűlése. A cluji Faipari munkások folyó hó 15-én, szerdán este 7 órakor az Építőmunkás Otthonban rendkívüli szakmai gyűlést tartanak.

Rádió

SZERDA, szeptember 15.

Bucuresti. 6,30: Torna, vidám zene, lemezek, orvosi tanácsadó, szakelőadás, hírek. 13: Déli zene, hírek. 14: Hírek, előadás. 19: Predescu Victor zenekara. 20,30: Felolvasás. 20,50: Ravel-lemezek. 21,35: Lemezek. Szarvas Antal hegedül. 22,10: Vasiliu Maxim román dalokat énekel. 22,45: Vendéglői zene.

Budapest I. 7,45: Torna, hanglemezek, étvend. 11: Hírek. 11,20: Felolvasások. — 13,05: Hanglemezek. 13,30: Hírek. 14,30: Ének. 15,40: Hírek. 17,15: Diákféltóra. 17,45: Hírek. 18: Előadás. 18,30: Sport-előadás. 19,30: Mórlic Zsigmond elbeszélése. 19,55: Szalonzene. 16: Somogyi Nusi és Rátkay Márton előadástje. 21,45: Hírek. 22,10: Jazz zene. 23,45: Katonazene. 1,05: Hírek.

Budapest II. 19,55: Olasz nyelvoktatás. 20,25: Előadás. 21: Hanglemezek. 22,45: Hírek.

Bécs. 13: Könyv zene. 14,10: Lemezek. 15: Bariton lemezek. 17,05: Szimfonikus lemezek. 21,40: Bárzene. 22,40: Szoprán-dalok. 24,30: Bécsi zene.

Berlin. 20,15: Tarka lemezek. 21,10: Operett zene. 23,30: Tánczene.

Varsó. 19,15: Gitárlemezek. 21: Lengyel népzene együttes. 22: Chopin művek zongorán. 23,20: Könyv zene. 24,15: Tánczene.

A román középiskolai tanárok éles állásfoglalása kisebbségi kartársaik ellen

Egyetlen kisebbségi se lehessen állami intézetben tanár, bocsássák el nyugdíjazták az összes állami szolgálatban levő kisebbségi tanárokat! — Követelik a román tanárok — Fokozatosan szüntessék meg a felekezeti iskolákat

(CSERNOVIC-CERNAUTI.) A romániai középiskolai tanároknak Bukovina fővárosában megtartott országos kongresszusán többek között olyan határozatokat is hoztak, amelyek jellemzőek az idők mai szellemére, de igen súlyosan érintik a romániai kisebbségeket, elsősorban a zsidóság érdekeit és jogait is. A kongresszuson Valeriu Grecu professzor hangsúlyozta, hogy a romániai tanárszemélyzet teljes nemzetesítésének megvalósítását az idők parancsoló szava követeli meg. Éles szavakkal utalt arra, hogy a romániai kisebbség, főleg a zsidóság minden törekvése és állandó kijelentései ellenére sem illeszkedhetik be őszintén a román nép lelki világába.

A kisebbségek ellen

— A kisebbségek lehetnek ugyan loyális állampolgárok, nekünk azonban csak románokra van szükségünk — hangsúlyozta.

— A tanár a nemzeti érzés hirdetője a nemzeti hitvallás papja, mint ilyen tehát csak verbéli román lehet. Ebben a helyzetben, hogyan tudnánk megakadályozni azt, hogy a középiskolai tanárok sorába ne férközzenek az idegen elemek, a kisebbségek, de különösen a zsidók. Egyetlen megoldással: törvényt kell hozni, amely szerint minden állami iskolában, csak verbéli románszármazású lehet a tanár!

Azok az ellenvetések, mintha ilyen törvénynek megszavazása alkotmányellenes volna, nem helytállóak. Maga az alkotmánytörvény is elismeri, hogy a román állam nemzeti jellegű, egységes és megoszthatatlan. Csak teljes nemzeti egység biztosíthatja a román állam részére a négy legfontosabb elem: az egyház, a hadsereg, a bíróság és az iskola nemzeti jellegét. Következésképpen

egyetlenegy kisebbségi, de különösen zsidó nem lehet ezeknek az intézményeknek a tagja,

zsidók pedig azért nem lehetnek, mert évszázadok óta beigazolták, hogy nem tudnak teljesen és tökéletesen asszimilálódni.

Grecu tanár végül határozati javaslatot terjesztett elő, amely javaslat követeli:

1. Középiskolai tanár állami intézetnél nem lehet más, csak verbéli származású román.

2. Azokat a kisebbségi, de különösen zsidó tanárokat, akik jelenleg állami intézeteknél működnek, azonnal nyugdíjazni kell, kiegészítve hiányzó nyugdíjjeveiket.

3. A jövőben egyetlen kisebbségi, de különösen zsidó nem lehet, csak a hitvallásos kisebbségi iskolákban a tanára. Az államnak a legszigorúbb ellenőrzést kell gyakorolnia ebben a tekintetben.

4. Románia egész területén a nemzeti tantárgyakat, tehát a román nyelvet, a román történelmet, a román földrajzot és a román jogot csak verbéli román származású tanárok adhatják elő.

A kongresszus nagy lelkesedéssel egyhangúlag elfogadta a határozati javaslatot, kiegészítve azzal, hogy egyetlen kisebbségire, de különösen zsidóra nincs szükség a romániai középiskolákban.

Petre Stati baltiai középiskolai tanár felszólalásában arra mutatott rá, hogy különösen Besarábiában a tanszemélyzet túlnyomó része kisebbségi.

A kisebbségi okleveles tanárok számára napról-napra szaporodik. A külföldön szerzett tanári oklevelek romániai nosztrifikálása komoly veszélyt jelent a verbéli román származású tanároknak és a román állami iskolákra.

Teljes elrománosítást...

Petre Toma az iskolák románosításának megvalósítása mellett kö-

veteli a városok, a kereskedelem és az összes termelő foglalkozási ágak elrománosítását is.

Szerinte a román államot és a románságot nemcsak a zsidóság részéről fenyegeti veszély, hanem az összes kisebbségek részéről, akik jól megszervezetten és öntudatosan elszakadási törekvéseket táplálnak mindattól, ami román.

Miliut nagyszabedbeni tanár a határozati javaslat mielőbbi gyakorlati megvalósítását sürgeti és utal arra, hogy az erdélyi iskolákat Bukovinából jött zsidó tanárok özlökték el.

Zaburofschi chisinaui professzor véleménye szerint az iskolák nemzetesíté-

sét nem erőszakos módon, hanem szelíden, civilizált módon kell végrehajtani, hogy a lelkek keserűségét elkerüljék.

Zamfirescu tanár felszólalásában azt követelte, hogy azokat a kisebbségi tanárokat, akik szerzett joggal rendelkeznek, azonnal helyezték át olyan vidékeken működő állami iskolákhoz, amely vidékeknek lakossága szintizta román.

Sterie Diamandi jassii tanár követelte azoknak az előjogoknak és kivételes kedvezményeknek azonnali megszüntetését, amelyeket a kisebbségi tanárok élveznek. A szerzett jogok tiszteletben tartása mellett nyugdíjazták azonnal az összes kisebbségi tanárokat.

Ujabb nyelvvizsga

Filaret Dohos kerületi tanfelügyelő javaslatot tett, hogy az összes kisebbségi okleveles tanárokat a román nyelvből új vizsgának vessék alá.

Ne engedélyezzenek több felekezeti iskolát

Usatiut professzor különbséget kíván tenni a zsidóság és a többi kisebbségek között, amelyek soraiban — megállapítás szerint különösen Bukovinában — sok loyális kisebbségi állampolgár él — Véleménye szerint a romániai nemzeti nevelés román jellegét a felekezeti iskolák elszaporodása veszélyezteti. Közben kell járni éppen ezért a közoktatásiügyi minisztériumnál, hogy ne adjon többé engedélyt hitvallá-

sos, felekezeti, kisebbségi iskolák létesítésére, ne ismerje el olyan könnyen, mint eddig ezeknek a nyilvánossági jogát és fokozatosan szüntessék meg a felekezeti iskolákat.

Hlihor botosanii tanár azt követeli, hogy az összes kisebbségi tanárokat azonnal mozdítsák el állásukból, a nyugdíjosultakat pedig nyugdíjazták.

A kongresszuson elhangzott felszólalásokhoz és az azon hozott határozatokhoz a magunk részéről nem fűzünk sem miféle megjegyzést. Az elhangzott beszédek és az állásfoglalás szelleméből a kisebbségi tanárok levonhatják azokat a szomorú következményeket, amelyek jövőjüket és a kisebbségi iskolákat fenyegeti.

Asztalosok figyelmébe!

Az új törvény értelmében kisiparosoknak szükséges üzleffi könyvek felfektetésére szolgáló felvilágosítást díjmentesen adok, VALAMINT VEVŐIMNEK könyveit díjmentesen vezetem.

Spreng László

Diamantstein Furnir-raktár vezetője
Reg. Ferdinand 24. Tel.: 24-13

Milliók a holdban

Hogyan omlott össze a sokmillió ékszerrablási híradások legendája?

Dr. Bireescu ügyész nyilatkozata a fantasztikus tudósításokról.

(KOLOZSVÁR—CLUJ.) Julius hónap utolsó napjaiban a „Jóestét”-ben kis hír jelent meg arról, hogy a helyi rendőrség kóbor cigányokat vett őrizetbe, akiknél egy ezüst Doxa-órát, ezüst óraláncot, aranykarkötőt és egy hamis gyöngysort találtak, mintegy 10—15 ezer lej értékben.

„Millió ékszerek...”

A sajtó egyrészt azután meglepő cikkek jelentek meg. Ezek arról számoltak be, hogy a város keleti részén sátoros cigány-székér tűnt fel, amelynek „lakói” kártyavetéssel, kosárfonással és koldulással keresték meg kenyéréket. Azonban rosszul mehetett nekik, mert arra kényszerültek, hogy szegényes holmijukból eladásra kínáljanak a környékbeli lakosságnak. Az egyik cigányasszony súlyos aranykarkötőt ajánlott megvételre éppen a megfigyelésükre kiküldött detektívnek, aki valamennyiüket azonnal őrizetbe vette és bekísérte a központi rendőrségre, ahol a szekérből az értéktelen ruháknál alól finom fehérnemű, drága szőnyegek, Doxa-óra, ezüst óralánc, gyűrűk, aranyékszerek és közel kétszáz darab gazgyöngyből álló nyakék kerül elő.

Mivel védekeznek a cigányok?

A cigányokat vallatóra fogták, akik azt vallották, hogy az összes drágaságot a fővárosban egy előtűnik ismeretlen embertől vették ezer lejtért. Nem is annyira az aranyérték érdekelte őket, mint inkább a hierogliph írású nyak-

lánc, amelyet talizmánnak tartottak. Chiriac Angellának, a karaván fejének, a vallomása szerint még sok ilyen talizmán van neki Szamosujváron. A kolozsvári rendőrség bünyügyi osztálya megkereséssel fordult a szamosujvári rendőrkapitánysághoz, hogy a helyszínen folytasson le további nyomozást.

A rablóbanda asszonyvezére a további nyomozás szerint megállapítást nyert, hogy Chiriac Angela valóságos női rablóbanda feje, akinek bandája behálózta és végigfosztogatta Erdélyi valamennyi nagyobb városait. A rendőrségnek megállapítása szerint a talált ékszerek értéke közel két millió lej lenne.

A szenzációs hír bejárja az egész országot

A fővárosi lapok tudósítói azután átvették a helyi sajtó egy részében megjelent szenzációs fogásról szóló hírt és a híradások csakhamar megjelentek az ország valamennyi lapjában. A milliók napról-napra szaporodtak.

Jelentkezik a nyakék tulajdonosa A napokban, valószínűleg a szenzációs cikkek következtében Amalia Tripovicic bukaresti uriasszony bejelentette a helybeli rendőrségnek, hogy a lapokban körülírt nyakék minden bizonyítást nélkülözve az ő tulajdona lehet, amely 1912-ben a villamos vasuton tűnt el. Állítása igazolására még két fényképet is mellékel.

Chiriac Angela, a karaván feje, ezzel

25 éven keresztül szenvedett reumában

Mintha mem is lennének karjai!

25 évvel ezelőtt érezte ez az ur az első reumatikus fájdalmat; azóta betegsége rosszabbodott és végül már karjait sem tudta mozgatni. Mégis meggyógyult — olvassa alanti levelet és megtudja, hogyan szabadult meg fájdalmaitól!

„Ezelőtt 25 évvel gyenge reumatikus fájdalmakat éreztem karomban és vállamban. Néhány évvel később állapotom rosszabbra fordult és lumbagot is kaptam. A krízisek mind gyakoribbak, a fájdalmak karjaimban és csípőmben mind erősebbek lettek. Nem tudtam karjaimat mozgatni, még csak egy pohár vizet se tudtam felemelni. Ezelőtt 12 hónappal vásároltam egy üveg Kruschen sót és amikor elfogyott, abban a kelemes meglepetésben volt részem, hogy kis javulást állapíthattam meg. Ujabb üveget vásároltam és amikor ezzel is végeztem, a fájdalmak teljesen eltűntek és azóta nem is tértek vissza.” T. R.

Ha láthatná a mikroszkóp alatt a hugy-sav kristályait, amelyek élesek, mint a kés, azonnal megértené, miért okoznak olyan elviselhetetlen fájdalmakat. Kruschen só letompítja a kristályok éles hegyeit, azután teljesen feloldja azokat.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban, nagy üveg 90 lej, kis üveg 65 lej.

szemben azt vallotta, hogy a nyakékot még a forradalom idején az egyik népbiztostól kapta, akinek a barátnője volt.

A többi ékszer is ugyanannak a népbiztosnak az ajándéka.

A rendőrség most annak megállapítására törekszik, hogy vajon az Amelia Tripovicic ellopott nyakéke tényleg azonos-e a cigányasszonynál talált nyakékkal?

Eddig hangzottak a fantasztikus ki-szinezett tudósítások.

Munkatársunk még néhány nappal az ékszerek megtalálása után, éppen a milliós ékszerekről szóló cikkek következtében ismételtlen megkérdezte dr. Draghiciu bünyügyi igazgatót és Marpozan kapitányt az ékszerek értéke felől, akik kézigyintéssel választották:

— A talált holmik összértéke leg-több 10—15 ezer lej.

Dr. Bireescu törvényszéki főügyész nyilatkozata

A napokban felkerestük dr. Bireescu Nicolae törvényszéki főügyészt, aki most érkezett haza nyári szabadságáról. Nagy érdeklődéssel hallgatta meg kérdéseinket és azonnal utasította dr. Pop Florian ügyészéti titkár, hogy a kérdéses dosszié és a corpus delicti-ke kerítse elő. Dr. Pop hamarosan iratcsomóval a kezében, de a bünjelek nélkül tért vissza.

A főügyész néhány pillanatig tanulmányozta az iratokat, majd mosolyogva adta meg a kategórikus felvilágosításokat:

— A rendőrség három cigányasszonyt vett őrizetbe, akiknél egy ezüst Doxa órát ezüst láncsal, egy arany karkötőt s egy hamis gyöngy sort talált.

Az a gyanu merült fel, hogy a tárgyak lopottak. A cigányasszonyok azt állították, hogy az egészet Bukarestben vették ezer lejtért. A rendőrség lefolytatta a nyomozást és

miután az őrizetbe vett cigányok ellen semmi terhelő bizonyíték nem merült fel, szabadon bocsátották őket és a lefoglalt ékszereket visszaszolgáltatták nekik.

Tessék, itt van az átvételt igazoló irat — fejezte be szavait dr. Bireescu fő-ügyész, egy lapot nyujtva elének, melyen a három tárgy megnevezése alatt egy átvételt igazoló ujjlenyomat állott.

Azóta a cigányasszonyok hetedhét országban tulajdonosok és csak mosolyognak azon, hogy egyes sajtóorgánumok szerint ügyükben még mindig folyik az erélyes rendőrségi nyomozás.

De mosolyognak az állítólag ez ügyben „nyomozó” hatósági közegek is s e tudósítás után valószínűleg mosolyogni fog most már az egész közvélemény is, amely végre meg tudja, hogy mi is az igazság ebben a sok fantáziával felfújt „millió ékszerrablási” legendában.

Sok hühó — semmiért... (b. v.)

Apróhirdetések

LEVELEZÉS

PONTOS óra-, ékszerjavító műhely, órák, ékszerek nagy választékban, takarékosági könyvecskére kiszolgálók. Rosner, Regele Ferdinand 114. (— T 1313)

KISKERESKEDŐK! KISIPAROSOK! Szeptember 15 itt van! Ha üzleti könyvei hiánya miatti bírságot és azzal járó kellemetlenségeket el akarja kerülni, sürgősen fektesse fel kötelező üzleti könyveit, melyeknek vezetését jutányos árban vállalom. Cimeket „Könyvelő” jelígre a kiadóba kérek. (— 1249)

Hirdetést lapunkra felvesz
Nova könyvkiadó is
Str. Memorandului No. 16

Deutsch A.-nak Keresem a páromtól, Artin, Aranymadár, Antik, Allandó, Érettségi, Egyedül, Expedició, Elémsizer, Egy nyugdíjas, Ezüstnemű, Fogorvos, Garanciakepes, Hozomány van, „600”, „22”, Jövő reménység, Képzéskaució, Kályha, Komoly, 35, Kézpénz, Lehel, 820, Ocsó, Pénztárnok, Remény, Szőke 17, Szerényigényű, 148, Szőke kislány, Szorgalmas, Tökéletes, Utakozó özvegy, Vágyom a boldogságra, Vidéki pénztárnok, Záláu jelígre levelek vannak a kiadóban.

KÖZÉPTERMETŰ, egyedülálló 40 éves vendéglős (saját házzal) keres egy magához illő, kevés pénzzel rendelkező házvezetőt, aki a vendéglőben is segédkezne. Kimerítő választ a kiadóba kérek „Otthon” jelígre, ahol a cím is megtudható. (v T 1414)

NEM gondor. hanem szép hullámos és tartós villanyondóulást már 150 lejűl készítenek. Minél több víz éri frizuráját, annál hullámosabb lesz. Öröm, boldogság, szépség egy jó ondoilás titka s mindezt a NIZZA hölgyondóulást egy pár óra alatt meghozza. Reg. Ferdinand 30. Apostolgyógyászat mellett. (— 7103)

ADÁS-VÉTEL

HA pénzre van szüksége, leggyorsabban szerezhet Szilágyi Márton ékszerésznél. Rebrillians tárgyakért legmagasabb árakat gina Maria 7. Mindennemű arany, ezüst, fizez. (— T 1321)

ÜZLETI pult, négy méter hosszú és hozzájáró vitrin új állapotban eladó. Érdeklődni: Str. Iuliu Maniu 42. alatti ügyvédi irodában. (— 1053)

EGY sötétkék női kosztüm eladó. Cim: Str. Brațianu 14. (kapuval szemben.) Megtekinthető délelőtti órában bármikor. (— 1243)

ELADÓ új modern kombinált szekrény Str. Avram Jancu 7. (— 1245)

ELADÓ alpaka evőeszközök a kolozsvári vasúti étterem I. osztályában. — 1247

EGY év másfél év közötti fejlettebb tisztá farkaskutyát keresek. Str. Pietroasa 1. (T 1407)

SZÉP fiatal vizsla vadaskutya eladó olcsón és sürgősen. Str. Scărilor 21. (1267)

HASZNÁLT ruhaszekrényt és fürdőkádat keresek. Cal. Regele Ferdinand 59. Dohánytözsde. (1289)

HÁROMLÁBAS Umrát-féle herefejtő eladó. Salamon Béla, Palatca, Jud. Cluj. (v 1299)

ASSZONYOM, GONDOLJON A REKENŐ NYÁRI NAPOKRA, hogy mit szenvedett Ön a kályha mellett; sürgősen keresse fel a MOSKOVITS ÉS TÁRSA céget Cluj, főpostával szemben, ahol különleges petrolgázfűtőt legolcsóbban vásárol Takarékoságra is. (— T 1328)

ISKOLÁS gyermekek felszereléséből ne hiányozzon a „Dentonal” fogpaszta. Olcsó jó és kellemes. Üdit tisztit és fertőtlenit. (— T 1358)

HIDMÉRLEG, jókarban levő eladó. Bogza, Regele Ferdinand 68. (T 1410)

KONYHABERENDEZÉS komplett jó állapotban eladó. Cal. Reg. Ferdinand 48. asztalosműhelyben 8—1-g. (1312)

HASZNÁLT írógépet keresek: Cluj, Str. Gherescu 6, első emelet. (— 1313)

BUTOROK, diványok, örökégekályha, ágyterítők eladók Ehrlingernél. Str. Duca 7. (— 1314)

VESZÉK mindenféle pince, padlás lomokat, u. m. butor, ruha, papír, rongy, üveget, vasat, mindent. Hívásra megyek. Klein, P. Abator 3. (1320)

KIFOGÁSTALAN állapotban levő modern teleháló elköltözés miatt azonnalra eladó. Str. Dacia 4, frizeria. (1323)

EGY kis csónakos Singer varrógép eladó. Cim a kiadóban. (1286)

ELADÓ egy szürke róka, több jókarban levő női szövetruha. Str. Eminescu 7. (P 4959)

ANDREI Muresan ut Gajén villa, 900 négyzetméteres kerttel eladó. Érdeklődni: Demeter János ügyvédnél, str. Brațianu 29. (1005)

HOFFER herefejtők olcsón eladók jó karban. Benzinraktár, Reghin. — v T 1413

SOK pénze megmarad, ha olcsóságáról közismert **Kerekes porcelláncsarnokban** vásárol ajándékokat. Figyelje kirakatunk árait! (— T 1320)

JÓ állapotban levő rádiót 4 plus 1 lámpást megvételre keresek. Cimeket Novába. (P 4958)

SZÉP angol női télikabát eladó. 2-4 óra között, str. Goga 11, parter 1. (1327)

ÁLLÁST KERES

GYERMEKNEKÜLI házaspár bármilyen házmesteri állást elfoglalna víz és villanyszerelés előnyben, ugyanott bármilyen kézimunkát vállalok, recefüggönyöket és párnákat olcsón montirozok, szíves megkereséseket „Házmester” jelígre a kiadóhivatalba. (1288)

VENDÉGLŐI konyha vezetését legfinomabb főzéssel vállalom. Str. Curta 5, ajtó 4. (— 1306)

NÉMET kisasszony, kezdő, gyermekek mellé délelőtti alkalmazást keres. Cimeket „Szebeni” jelígre kérek. (1311)

INTELLIGENS nő házvezetőnői állást vállalna, lehetőleg gyermektelen uriházban, vagy egyedülálló urinónél vagy urnál. Cimeket „Urinó” jelígre a kiadóba kérek. (— 1321)

TÖBBÉVI ügyvédi és kereskedelmi irodai gyakorlattal bíró tisztviselő állást keres. Cim a kiadóban. (1326)

ÁLLÁST KAPHA!

JÓLFŐZŐ rendszerető szakácsot keres a Farkas étterem. Str. Reg. Maria 6—8. (— T 1346)

VASONDOLALÓ nőt és manikűrös nőt felvesz NIZZA. Cal. Regele Ferdinand 30. (— 851)

KIFUTÓFIUT felveszek. Ugyanott egy üzleti vitrin eladó. „Sal-Co” Mag. de Maruntisuri. Piata Mihai Viteazul 11. (P 4958)

ÖNÁLLÓ varrónőket és ügyes kifutóleányt azonnal felveszünk. Salon Blanche Str. Reg. Carol II. 13. (— 1213)

A kolozsvári vasúti étterembe kerestetik egy ügyes kizilány, felvétetik egy szakács tanuló. (— 1246)

ERŐS és ügyes bejárónőt házi dolog elvégzésére keres tanárné. Str. Episcop Nic. Ivan 9. szám. (1295)

Fontos színházi ujtásokat határozott el a bérlők értekezlete

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A színházi szezon tudvalevőleg péntek este nyílik meg A bor ünnepi előadásával. Természetesen az együttes már teljesen felkészült a munka megkezdésére és éjjel-nappal, szakadatlanul folynak a próbák a színpadon és a próbatermekben. A színházi műhelyek is megfeszített erővel dolgoznak az új feladatokon. Mint megittuk, az igazgatóság értekezletre hívta meg a színház bérlőit, hogy megkérdesse véleményüket a nagyközönség köréből érkezett különböző javaslatokra. Az értekezleten számos fontos és közérdekű felszólalás hangzott el.

A megbeszélés eredményeképpen elhatározták, hogy **ebben a szezonban az előadásokat pontosan a kitűzött időben kezdik meg és az előadás megkezdésekor a nézőtéri ajtókat bezárják.**

Ezzel a nyugati színházakban már mindenütt általánossá vált szokást vezették be nálunk is. Eddig ugyanis a későn jövők miatt lehetetlen volt a pontos kezdés, mert a későn érkezők annyira zavarták a pontos közönséget, hogy az első felvonás első felét ugyszólván meg sem lehetett érteni.

A későn érkezők számára átmeneti megoldásul azt határozták el, hogy **a bérlői napokon nem adnak ki állóhelyeket, hanem az állóhely**

helyén székeket helyeznek el s a későn érkezők onnan nézhetik végig az első képet, illetve első felvonást.

Számos bérlő kérésére elhatározta az igazgatóság azt is, hogy **ezentul a premerek rendszerint pénteken vagy hétfőn lesznek.**

Ugyanakkor intézkedett az igazgatóság arról is, hogy a felvonások közötti szüneteket lényegesen megrövidítsék s ezzel lehetővé válik, hogy **az előadások legkésőbb fél tizenkettőkor befejeződjenek.**

A közönség általános óhaja és a tűzoltóság rendelkezése értelmében **a nézőtéri folyosókon megszűnik a dohányzás**

s így a füst ezentul nem fog a nézőtérre betódulni és megrontani a nézőtér levegőjét.

Elhatározták a ruhatári személyzet lényeges szaporítását is, hogy az előadások végén megszűnjék a tolongás és a közönség gyorsabban juthasson ruhájához. Ezzel kapcsolatban elrendelte a tűzoltóság, hogy **a nézőtérre senkisésem léphet be felsőkabáttal vagy kalappal.**

Ezek az üdvös intézkedések régi kívánságai a nagyközönségnek s egészen bizonyos, hogy legszelebb körökben általános melegeledést fognak kelteni.

Holnap zárják le az irodalmi bérlőre a jelentkezéseket

Mindössze néhány nap óta hirdeti a színház az irodalmi bérlőre s ez alatt a néhány nap alatt igen szép számmal jelentkeztek bérlők.

Mindenki, akit ennek az újfajta bérlőnek az olcsósága, amellet — a keretben színrekerülő darabok nivója — vonzott, sietett helyet biztosítani ma-

MOSONET keresek falura uri házhoz Cim a kiadóban. (— 949)

BEJÁRÓNÉT keresek félnapra, str. Ghica 3 szám. (4957)

BEJÁRÓNÉ, jólfőző szakácsné jelentkezzen Réger Fülöp cégnél. P. M. Viteazul 7. (— 1250)

KERESEK mindenest, aki minden munkához ért. Str. Cosbuc 11. (— P 4943)

ÜGYES kézivaróleányt és tanulóleányt keresek. Klein Piri szalon. Str. Wilson. 2. (— P 4942)

ÖNÁLLÓAN dolgozó kiszolgálónőt keresek 2-3 ezer lej kaucióval. Restaurant Calea Traian 28. (— 1276)

CIPÉSZSEGÉDET azonnal felvesz Ceelean, str. Cipariu 5. szám. (— 1261)

GOBELIN himzésre tanulóleányokat fizetéssel felveszek. Takács, Str. Xenopol 21. (1298)

PERFEKT kézüleányt ki szakács mellett már dolgozott, azonnal felveszünk. Luculus étterem. P. Unirii 31. (1300)

KERESÜNK főzni tudó szorgalmas, szerény igényű jobb nőt házimunkák végzésére gyermektelen családhoz szeptember 15-ére, segítség van. Jelentkezni lehet délután 4—7. Cim: Pop, Piata Carolina 3. (1230)

NŐIRUHA varráshoz segédleányokat és tanulóleányt azonnal felvesz. Glanczné, Str. Vulcan 2. (— 1107)

NÉMET leányt keresek 8 és 9 éves gyermekek mellé. Dr. Miclea, piata Cuza Voda 15. (— 1307)

NŐI cipézmunkás felvétetik. Reg. Ferdinand 74 szám. (1305)

KISZOLGALÓLEANY, ügyes, fiatal, vagy fiu nyelvismeretekkel felvétetik Anca könyvkereskedésében. (1309)

ÜGYES kiszolgáló nőt román, magyar nyelvtudással gyümölcsös sátorba fix és teljes ellátással felveszek. Cal. Motilor 8. (1316)

EGY főzni tudó mindenest felveszek. Str. F. David 13. Restaurant. (— 1317)

EGY pincér, egy csapos azonnali belépésre kerestetik. Restaurant Láposi. (— 1318)

ÜGYES kifutóleányt felveszek „Record” Mag. de Pălării Piata Unirii 17. — P 4964

BEJÁRÓNÉ kerestetik. Str. Fântânele 35. (P 4960)

JOBB családból való fiut kifutónak felveszünk. Borgovan órás, str. Memorandului 9. (P 4961)

HÁZMESTERT keresek. Lehetőleg gyermektelen házaspárt jelentkezését kérem. Str. Cosbuc 3. (— P 4944)

BUTORASZTALOSSEGÉD és politizáló felvétetik. Str. Memorandului 22. (P 4945)

LEÁNY gyermekekhez németül beszélő játszótársat keresek. Jelentkezni: Piata Unirii 12, házfelügyelőnél. (P 4946)

KÜLÖNFÉLEK

Bükkfa öle 940

(Gyertyánfával vegyített konyhafa). Tel. 980. Primaria dohánytözsdeben. (1300)

RÁDIÓKAT JAVITUNK és cseréljük. Janovitz, Cluj, Calea Reg. Ferdinand 22. (— T 1310)

JOBB zsidónó elmenne főzni délelőtti. Ugyanott két fiatalember lakást kap. Péntekre kisorsolt machzert 28. szám nyitja. Cal. Traian 39. Lazar. (1299)

ZONGORÁT keres délelőtti gyakorló zeneakadémiai növendék. Cim a kiadóban. (1298)

ORT. kóser házikosztra abonenseket elfogad Cal. Regele Ferdinand 51. (1297)

FESTŐMUNKÁSOK FIGYELMÉBE. Igen tisztelt szaktársak: Ezuton kérem önöket, úgy szervezzék, mint a szervezett szaktársakat, hogy folyó hó 17-én, pénteken este 6 órakor a mindennapi kemény munkájuk érdekében, a munkás otthonban lezajló üléseken szíveskedjenek a legnagyobb számban megjelenni. Tisztelettel: Székely Kálmán festő. (1300)

FIGYELEM. Aki jól akar mulatni, jöjjön a f. hó 16-án megnyitott étterembe Cal. Reg. Ferdinand 63. Reggelig nyitva. Allandó cigányzene. (P 4947)

ELVESZETT kedden levéltárca 2500 lejjel és iratokkal. Kérem a megtaláló, hogy részére értéktelen okmányokat küldje vissza Burg Mihály, str. Dima 2, címre. A pénzt megtarthatja magának. (— P 4960)

KIADÓ LAKÁS

MODERN komfortos 1 szobás konyhás lakás kiadó. Str. Dacia 4. Ugyanott más hely, üzlethelyiségek. (— P 4961)

KIADÓ azonnal garson lakás (szoba, előszoba, fürdőszoba) Str. Episcop Ivan 2. (— 1133)

KAPUALATTI butorozott szoba, napokra is, azonnalra kiadó. Cal. Motilor 81. (904)

KAPUALATTI különbejáratu butorozott szoba vízkagylóval és fürdőszoba használatra kiadó. Cal. Regele Ferdinand 88. ajtó balra 3. (— 1218)

KET szoba, konyhás lakás november 1-re kiadó. Cal. Motilor 54. (— T 1311)

KIADÓ kertés villában 2 szoba, konyhás lakás. Str. Ion Ghica 18. (— P 4896)

KIADÓ olcsón egy vagy kettő szoba előszoba, konyha mellékkelhelyiségekkel, kerttel, külön telek. Str. Oăsanu 97. (1304)

SZOBA, konyha, speiz mellékkelhelyiségekkel azonnal kiadó. Értekezni lehet: Cal. Dorobantilor 73. (— 1299)

BUTOROZOTT SZOBA kertés villában 400-ért Str. Regalá 47., kiadó. (— 1292)

KIADÓ kisebb szoba, konyha gyermektelen családnak, esetleg butorozva. Csenedes udvar, jó levegő. Str. Vulcan 35. (— 1301)

3 szobás komfortos lakás 2 szoba konyha, 1 szoba konyha kiadó. Str. Avram Jancu 18. (— P 4891)

KIADÓK, csendes pormentes komfortos családi és garcon-lakások. Cal. Regele Carol II. 27. szám. (— 439)

KIADÓ háromszobás, fürdőszobás komfortos lakás november 1-re. Bogza, Regele Ferdinand 68. (T 1411)

ELEGÁNSAN butorozott különbejáratu szoba szeptember 15-re kiadó. Str. O. Goga 5. (1308)

KÜLÖNBEJÁRATU szobák 400-500 lejűl ért főúccában kiadók. Calea Motilor 65. Draganunál. (— 1310)

ÜZLETHELYISÉG azonnal kiadó. Cal. Regele Carol II. 121-a. Érdeklődni bent a vendéglőben. (— 1315)

KIADÓ emeleti két szoba konyha. Piata Unirii 12. Házfelügyelőnél. (P 4963)

KIADÓ butorozott szoba fürdőszoba használatra 1-2 komoly nőnek központban, esetleg ellátással. Cim Novában. — P 4967

LAKÁST KERES

FIATAL házaspár keres október 1-re, vagy 15-re egy szoba, konyhás, lehetőleg fürdőszobás lakást belvárosban. Cimeket: „Fiatal házaspár” jelígre a kiadóhivatal továbbít. (— 1126)

KERESEK belvárosban üres parkettés szobát, lehetőleg vízkagylóval. Cimeket: „Tisztviselő II.” jelígre a kiadóba. (1297)

IZR. családnál 2 személy különbejáratu butorozott szobát, ebédköszttel keres str. Berthelot, str. N. Balcescu környékén. Cim a kiadóban. (1319)

HIREK

NAPTÁR: 1937. Szeptember 15. Szerda.
Kat.: Nikodém. Prot.: Konstantia. Ort:
Mart. Nichita si Vis. Izs.: 10 Tisri 5698
Jon Kipur. M. post.

Jóestét!

ÁLMOK...
Butánci: A feleségem azt álmodta, hogy milliomos a férje.
Szerencseffy: Az én feleségem nappal hiszi azt, hogy milliomos a férje.

AMI BIZTOS, AZ BIZTOS...
Óvatos ur fogorvoshoz ment. A fogorvos megvizsgálta fogzatát és megállapította, hogy az egyik fogat ki kell operálni. Tekintettel arra, hogy fájdalommas operációról volt szó, kénytelen volt betegét elkábítani. Mielőtt a kábításra került volna a sor, Óvatos ur elővette a pénztárcáját:
— De uram — mondta a fogorvos — ráér utólag is fizetni.
— Azt tudom — hangzott a válasz, — de mielőtt elaltat, megszámlolom a pénzemet...

GYERMEKSZÁJ
— Papa, miért van némelyik bank ablakain vasrács?
— Biztos azért, hogy a bankárok már előre megszokják...

Ügyeletes gyógyszerárak. Szeptember 11-én, szombaton estétől 17-éig a következő gyógyszerárak teljesítenek éjszakai szolgálatot: Dr. Hintz, Piața Unirii; Dr. Halász, Piața Cuza-Vodă; Flohr József, Calea Regele Ferdinand; Diana, Str. N. Jorga.

IDŐJÁRÁSJELENTÉS. A bukaresti időjárásjelző intézet jelentése: Északon csökkenő, délen kissé emelkedő hőmérséklet, szél, felhős égbolton, eső.

Megalakult a szabómunkások termelő szövetkezete. A napokban az Építőmunkás Otthonban Fogarasi László elnökletével a szabómunkások meglehetősen szép számmal alakuló közgyűlést tartottak. Elhatározták, hogy megalakítják a szabómunkások termelő szövetkezetét. Az alakuló közgyűlésen 150 ezer lej névértékű részvényt jegyeztek le, amelyből 30 ezer lejt azonnal befizették az arra a célra megválasztott pénztáros kezeihez. A „Derby” név alatt alakult termelő szövetkezet a Nic. Jorga ucca 16. szám alatt műhelyt nyitott, amelynek vezetésével egy, az egész városban közismerten elsőrangú szakmunkást bíztak meg.
— Niemöller levele a moabiti fogságból. Evangélikus német körökből nyert értesülés szerint Niemöller Márton, az ismert berlini evangélikus lelkész még mindig fogságban van a moabiti fogságban. Egyik levelében, amit a fogházból küldött, a következőket írja: „A kiábrándított nyugalom és pihenés jött lelkem. Mindenekelőtt nem szenvedtem az egyedülvalóság miatt. A Biblia bátorításai és szavai menedékként és erős várammá váltak. Jól vagyok tehát a jövőt átadom annak, aki eltávolította a kormány mellől. Ő bizonyára a legjobb uton fog vezetni benneteket.

Az iskolaévi kezdetével, amidőn gyermekek oktatásáért anyagi áldozatot hoz és az iskolába beiratja, ne feledkezzen meg, hogy ilyenkor gyakrabban fordulnak elő FERTŐZÉSEK.

Lássa el gyermekeit a kellemesen illatosított

SENLASLO

FERTŐTLENÍTŐ toaletszappannal, valamint a kellemes ízű

DENTONAL

fogpasztával, mert a fogakat fehérre tisztítja és a szájüreget tökéletesen FERTŐTLENÍT.

Súlyos sérelmek érték a gazdátársadalmat a hivatalos jellegű buzavásárlások meghonosításánál

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) Ismeretes, hogy a kormány az utóbbi években különböző intézkedésekkel igyekszik biztosítani a buza árát. Ilyen uton akar a gazdátársadalom segítségére lenni. A szövetkezeti minisztérium tavaly minimális árakat szabott meg. Az idén viszont erre nem volt szükség, mert már a rendes piaci alakulások is részben kielégítő helyzetet teremtettek. A szövetkezeti minisztérium azonban mégis szükségét érezte a hivatalos vásárlások bevezetésének és közzététel fordult az összes affiliált szövetkezetekhez.

Ez az intézkedés súlyosan nehezül az erdélyi termelőkre. A miniszteri rendelet szerint az állam, a szövetkezetek utján 470 lejért vásárolja a búzát feladó állomáson, ha a szállítási költség nem haladja meg a 3000 lejt. (Kikötőig.) 450 lejt fizetnek a búzáért, ha a szállítási díj meghaladja a 3000 lejt.

Az erdélyi feladó állomásokról a hivatalosan megjelölt kikötőig a tarifa szerint 3000 lejnél többet kell fizetni s így a kedvezményben csak az ökirálysági gazdák részesülhetnek. Az erdélyiek pedig ki vannak szolgáltatva a közvetítő kereskedelemtől.

Alkalmunk volt a kérdést helyszínen is tanulmányozni és be kell vallanunk, meggondolkoztató helyzet tárult szemünk elé. Abban az időben, amikor a kormány 7000 lejes prémiumokat fizet az exportőröknek, hogy az árakat emeljék, a bukaresti tőzsdén 500 lej fölött, a konstancai 520 lejrel és a kolozsvári 480-as árfolyamon jegyzik a búzát, a vidéki vásárokon mindössze 410-420 lejért adják el az emberek termésüket. A közvetítő kereskedelem így egy 100 km-es utvonalon vagononként 6000-7000 lejt keres. Ha ehhez az összeghez hozzáadjuk a kiviteli prémiumot, akkor pontosan 14.000 lejt vesznek kézhez, amiből a rezi szállítással és minden kiadásal együtt nem lehet több 6000 lejnél.

A kisiparosok és kiskereskedők a könyvvezetés ügyében, valamint a rendezetlen állampolgárságuk az inszpektorátus ügyeikben keressék fel a Magyar Párt irodáját, P. Unirii 22. I., mert teljesen díjtalanul részletes felvilágosítást és segítséget kapnak. Magyar Párt titkársága.

Értesítés. A turi Szent Kereszt bucsu e hó 19-én, vasárnap lesz megtartva. Kolozsvárról a bucsumenet e hó 18-án, szombaton reggel a fél 8 óras szentmise után indul a főtérsi Szent Mihály templomból. Visszatérés vasárnap délután. Kérjük a hiveket, akik részt óhatjanak venni a bucsun, hogy ebbeli szándékukat jelentsék be a plebánián, P. Unirii 14. szám, folyó hó 16-ig. Megfelelő számú jelentkezés esetén pap fogja a bucsumenetet kísérni.

Külföldi tanulmányi utamról haza térve, beiratkozások megkezdődtek. Jelentkezni lehet 12-4-ig és este 8-9-ig Rosenfeld-Rotschild Lily ritmikus tornaiskolájában, Str. Berde 2. (Unitárius Kollégium mellett.) Csoportórák, magánórák, gyermekek és felnőttek részére az iskolában és otthon, valamint tanerő kiképzés. Fogyó és gyógytorna, ritmika, akrobatika, stb. A tanítás szeptember 15-én kezdődik.

az exportőröknek, hogy az árakat emeljék, a bukaresti tőzsdén 500 lej fölött, a konstancai 520 lejrel és a kolozsvári 480-as árfolyamon jegyzik a búzát, a vidéki vásárokon mindössze 410-420 lejért adják el az emberek termésüket. A közvetítő kereskedelem így egy 100 km-es utvonalon vagononként 6000-7000 lejt keres. Ha ehhez az összeghez hozzáadjuk a kiviteli prémiumot, akkor pontosan 14.000 lejt vesznek kézhez, amiből a rezi szállítással és minden kiadásal együtt nem lehet több 6000 lejnél.

Igy tisztán 8000 lejt keresnek egy vagon búzán.
Az említett sérelmeken kívül a gazdátársadalomnak van még egy panasza.

Egyes erdélyi szövetkezetek azoktól, akiktől akarják, 470-es áron is vesznek búzát, de ezek elszigetelt jelenségek, tehát nem részesülhet a kedvezményben minden gazda.

A kormány feltehetően meg kell vizsgálnia a helyzetet és sürgős intézkedésekkel orvosolni a sérelmeket. A 7000 lejet ne a közvetítő kereskedelemtől, hanem a gazdánál kell odajuttatni, hiszen egy évi veriték munkája megérdemli.

A rendeletet tehát mielőbb olyan értelemben kellene megváltoztatni, hogy az egész ország területén 470 lejes áron vásárolják a szövetkezetek a tiszta búzát.

Iskolai értesítés. A róm. kath. Egyházközség elemi iskoláiban (Augusteumban, Marianumban, Lyceumi fiúiskolában, Szentpéter elemi iskolában) a tanítás szeptember 15-én (szerdán) kezdődik. Dél előtt 9 órakor „Veni Sancte” a Szent Mihály templomban.

Debreceni leányt vett feleségül a kaliforniai milliomos. Debrecenből jelentik: Szenzációs esküvő zajlott le a napokban a Hajduság fővárosában. George Stiney kaliforniai sokszoros milliomos vállalkozó két héttel ezelőtt Debrecenbe érkezett. A Hegedüs panzióban vett lakást. Ugyilátszik, jól érezte magát a városban s még inkább a panzióban. Napról-napra, helyesebben estéről estére együtt látták a panziótulajdonos 18 esztendőes szép leányával. Szórakoztak, táncoltak s a vége szerelem lett. Stirney 3 nappal ezelőtt megkérte a fiatalleány kezét s miután a mama igent mondott, másnap már rendkívüli engedéllyel feleségül is vette választottját. Nászutrá Párisba utaztak.

Beomlóban a verbói ferde-torony. A Pöstyén közelében levő Verbó községben álló ferde-torony, amelyet a környék lakói a Felvidék pizai tornyának neveznek, ledőléssel fenyeget. A torony öt év alatt több mint 15 centiméterrel elhajlott, úgyhogy már régebben alá kellett támasztani. Szakértők véleménye szerint a toronynak nincs elég erős alapja s ezért a nedves talajban állandóan süpped. A község ismételtén kérte a cseh műemlékvédehivatalt, hogy engedje meg a torony lebontását, a hivatal azonban a kérelmet nem teljesítette. A község most attól tart, hogy a torony beomlik és szerencsétlenséget idéz elő.

Reuter Jelenti:

(BUDAPEST.) Windsor Edward herceg és felesége tegnap résztvettek az angol követség villásreggelijén, majd váratlanul megjelentek a Margitszigeten és megtekintették a strandfürdőt. Az igazgatóság a herceg kérésére a hullám gépeket is működésbe hozatta, amik nagyon megnyerték a magas vendégek tetszését.

(KAIRÓ.) A világ legmagasabb embere a kairói Said Mohamed Ghazi, aki 290 centiméter magas fiatal diák és orvosai véleménye szerint még nőni fog. Fuad király elrendelte, hogy a világ legmagasabb emberét az ő költségén tartsák el.

(PÁRIS.) Hore Belishe angol hadügyminiszter a francia hadgyakorlatokra Párisba érkezett.

(CAPETOWN.) A délafrikai Unio és a Harmadik Birodalom között megkötötték a kereskedelmi és áruforgalmi

(JERUZSÁLEM.) A szentföldi angol kormányzás falragaszokon hozta a lakosság tudtára, hogy a megismétlődő merényletek miatt újra életbe fogja léptetni a statáriumot.

(BERLIN.) Afganisztan vezérkari főnöke és az afgán nemzeti bank elnöke a Harmadik Birodalomba érkeztek.

(LONDON.) A városi mérnöki hivatal az egyre megismétlődő autóbussz balesetek miatt új közlekedési rendszabályokat léptet életbe.

(PÁRIS.) A nemzetközi olimpiai bizottság felszólította Tokiót, hogy záros határidőn belül nyilatkozzék az olimpiász megrendezésére vonatkozólag. Amennyiben lemondaná, úgy Helsingfors, vagy Róma jöhetnek számításba.

(BUENOS-AYRES.) Az argentin kormány hivatalosan cáfolja azokat a híreket, melyek szerint a köztársaság területén forradalmi mozgalom lett volna.

(BERLIN.) Hitler kancellár tegnapi kommunista-ellenes beszédét az olasz leadókon kívül a valparaisói, limai és a montevideói rádiók is közvetítették.

Futballozás közben lábát törte egy kisdíák. Könnyen végzetessé válható baleset történt szombaton délután a városi sporttelepen a KAC ifjúsági csapatának mérkőzésén. Slezák, a KAC kapusa véletlenül olyan szerencsétlenül ugrott Adorján Levente lábára, hogy eltörtött. A súlyosan sebesült kisdíákot, aki a református kollégium tanulója, a sebészeti klinikán ápolják.

Harmadszor virágzik a szőlő Csornán. Csornán az egyik kereskedő udvarán egy hatalmas szőlőtöke most kezdett harmadszor virágozni az idén. Első termése már beérett és kitünő, édes, jómínőségű szőlőt adott. A második termés most kezd dus fürtöket hozni és ha az időjárás kedvező lesz az ősszel, még ez is megéri. Igen sok hajtásán van virág, a harmadik termés kifejlődésére azonban a késői idő miatt már nem sok kilátás van.

Többgyermekes anya kérelme. Karján apró gyermekével állított be szerkesztőségünkre Horváth Kálmáné, Petru Rares-uccal szegény asszony és elsírta panaszát: Hónapok óta súlyos beteg, támasz nélkül áll, mert férje katona és emiatt a legnagyobb nyomorban sanyalódik. Az éhenhalástól akarja megmenteni mosolygós szemű, életrel való porontyát, amikor adományért könyörög, esdekel a jászivű emberekhez. Hisszük, a szegény asszony könyörgése eljut azokhoz, akiknek szívügye nyomorgó, szükségét szenvedő embertársai sorsa.

No. 2428—1937.

ÁRLEJTÉSI HIRDETMÉNY

Az érdekeltek tudomására hozzuk, hogy folyó évi szeptember hó 30-án reggel 9 órakor Corpul VI. Armata (Str. Regele Carol II. No. 8—10.) árlejtést tart a helyiségeiben szükséges javítási munkálatokra 218.500 lej értékben. A tervek, költségvetés, az általános és technikai feltételek bármely munkanapon megtekinthetők a Corpul VI. Armata kaszárnyájának irodájában.

Kereskedelmi és Iparkamara,

REKLÁMHÉT:

csodás nipppek, szervizek, porcelának, kristályok mélyen leszállított árban!!!

Tekintse meg kirakatainkot

„Pax” Cluj

Cal, Victoriei 6.

Angol torpedóromboló elfogott egy kalózkodó buvárhajót

A belgrádi Politika jelentése szerint a tengeralattjáró személyzete állítólag olasz nemzetiségű - Spanyol köztársasági csapatok sikerrel Aragóniában - Délkínai kikötőket bombázták a japánok

(BELGRÁD.) A Politika című lap szaloniki jelentése szerint a Malai nevű angol torpedóromboló az Égei tengeren elfogott egy tengeralattjárót, amelynek teljes legénysége az angol hajó kezére került. A lap értesülése szerint a tengeralattjáró az Égei tengeren üldözöbe vett egy orosz petróleumszállító gőzöst, amelynek kapitánya az üldözö hajó elöl a szaloniki kikötőbe menekült és ahol megfigyeléséről jelentést tett Biny admirálisnak, a szaloniki kikötőben horgonyzó angol hajóhad parancsnokának. Biny azt az utasítást adta az orosz tankhajó kapitányának, hogy menjen vissza a nyílt tengerre és próbálják így együttesen törbe ejteni az ismeretlen nemzetiségű tengeralattjárót, mert ő hajójával gondoskodni fog az orosz gőzös védelméről. A szovjet tankhajó ki is ment a nyílt tengerre, ahol a tengeralattjáró újból felbukkant és üldözöbe fogta, majd megtámadta és el is süllyesztette. A Biny parancsnoksága alatti angol torpedóromboló azonban a tengeralattjáró után vetette magát és azt nekiszegzett ágyúival megadásra kényszerítette. A tengeralattjáró parancsnoka látva, hogy nincs más menekülési le-

hetőség, megadta magát és a hajó egész személyzetével az angol torpedóromboló kezére került. A Politika úgy tudja, hogy az angol torpedóromboló által

elfogott tengeralattjáró olasz nemzetiségű lenne. A híradás azonban még megerősítést igényel.

Ma kezdődik a Földközi-tengeri értekezlet

(NYON.) Hivatalosan jelentik, hogy ma délután kezdődik meg az a Földközi tengeri értekezlet, amelynek a célja közös megegyezést létrehozni a Földközi tengeri tengeralattjárók kalózkodásának kérdésében.

Mit ír a francia sajtó?

(PÁRIS.) A lapok a nyoni megegyezés lehetőségével foglalkozva leszögezik, hogy az egyezmény aláírása Franciaországot és Angliát nem fogja meggátolni abban, hogy Franciaország és Olaszország minél erőteljesebb bevonását ne kérjék az ellenőrzés munkájába. Ha a megegyezés létrejön, olasz-francia közeledés is várható, továbbá Etiopia meghódításának elismerése. A Petit Parisien szerint, ha Olaszország a nyoni egyezményhez csatlakozik, úgy a Szovjet szerepe kizárólag a Fekete-tenger ellenőrzésére fog szorítkozni.

Angol haderő a Középtengeren

Jól tájékozott politikai lapok szerint az angol kormány három repülőrajt küldött a Földközi tengerre a hadiflótával való együttműködés és az ellenőrzés fokozása céljából. Küldött továbbá egy repülőgép anyahajót is. A Földközi tengeren jelenleg 40 angol hadihajó tartózkodik.

Spanyol köztársasági sikerek

(MADRID.) A köztársasági csapatok az El Tiemblo körzetben Escurialtól nyugatra két kisebb támadást intéztek és javítottak állásaikon. A Casacampoi körzetben a köztársasági seregek ugyancsak javítottak hadállásaikon.

Japán újabb irányban támad

(KANTON.) Öt japán hadihajó ma reggel megkezdte a Bocatis Grisi erődítések bombázását, amelyek a Kanton és Hongkong közötti feleuton fekszenek.

Magyar est a genfi rádióban

(GENF.) A genfi rádió tegnap szép-sikerű magyar estet rendezett. Ennek különös jelentősége az a tény ad, hogy egybeesett a Népszövetség tanácskozásának időpontjával. Genfi körökben élénk visszhangja van a rádió magyar estjének.

Sütőipari munkások három követelése

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) A kolozsvári sütőipari munkások Marján János elnökletével az Építőmunkás Otthonban szakmai gyűlést tartottak, amelyen a következő határozatot hozták:

1. Új kollektívszerződésének megkötésére tárgyalásokat kezd a munkaadókkal és ennek lefolytatására a szakmai szakszervezet vezetését kéri.
2. A munkabérek arányosítását követelik a piaci árakhoz.
3. Követelik az éjjeli munka eltörlését.

A sütőipari munkások követeléseiket memorandumba foglalták és eljuttatták a munkaügyi vezérfelügyelőhöz,

aki közelebről összehívja a munkások, valamint a munkaadók képviselőit a kollektívszerződés megkötése, valamint a fenti határozatok letárgyalása céljából. A munkások bizakodnak abban, hogy sikerül követeléseiknek százszázalékosan érvényt szerezni.

— **HIRTELEN MŰTÉTET HAJTOTTAK VÉGRE A DÁN KIRÁLYNÉN.** Koppenhágából jelentik: A dán királynén még a tegnap este folyamán váratlan megbetegedése miatt súlyos műtétet hajtottak végre. Az 58 éves királyné állapota azonban a műtét után is még mindig rendkívül válságos.

100 lei előleggel

és heti 50 lei részletfizetésre vásárolhat női, férfi és gyermekcipőket

Memorandumai 25

ARCO

cipőkereskedemi vállalatnál.

Holnap, szerdán a Royal slágermozgó folytatja szenzációs slágersorozatát. Nick, a gentleman detektív. Izgalmas filmremek, amely mindenkit lebilincsel. Főszerepben Myrna Loy, William Powel és Asta, a csodakutya. Monopol Metro Goldwyn film. Előtte új Fox híradó. — Ma kedden utoljára: **Önagsága inasa.** Jean Harlow, Robert Taylor.

Tizennyolcmillió drachmát raboltak el vakmerő módon a görög Nemzeti Bank pénztárából

(ATHÉN.) A görög Nemzeti Bank athéni főintézetéből vakmerő rablók 18 millió drachma értékben készpénzt vittek el. A vakmerő rablás még a múlt hét szerdáján történt, de azt a rendőrség csak most hozta nyilvánosságra. A banditák a tetőzetet át hatoltak be az épületbe, ott egy lift aknába jutottak, amelybe kötéllel leereszkedtek, majd a liftakna ablakát kitérve a folyósóra, onnan pedig a pénztárterembe jutottak. Itt a legmodernebb furó eszközökkel felszerelve megfúrták a páncélszekrényeket, amelyekben a görög állam-

kölcsonre befolyt összegek voltak. A páncélszekrényekből 3600 darab egyenként 5000 drachmás bankjegyet vittek el, míg a kisebb címleteket érintetlenül otthagyták. Azután a zsákmánnyal megrakodva nyomtalanul eltűntek. A rendőrség embereinek 5 napi nyomozás után sikerült több olyan személyt elfognia. A hivatalos jelentés hangsúlyozza, hogy minden valószínűség szerint a rendőrségnek a legközelebb időn belül sikerül az összes tetteseket elfogni.

Egymásután kétszer menekült meg csodálatos módon a haláltól a nyomora miatt öngyilkosságot megkísérítő volt erdélyi kőbányatulajdonos

(BUDAPEST.) Tragikus körülmények között kísérelt meg egymásután két ízben is öngyilkosságot Széki Árpád 42 éves volt erdélyi kőbányatulajdonos. Széki a Vilmos császár-uton az 5-ös számú villamos elé akarta vetni magát, de a kocsivezető páratlan lélekjelenléttel lefékezett és szinte centiméterekkel a sínek közé ugrott ember testétől állította meg a zsufojt kocsit.

Székit ekkor a közelben posztoló rendőr felszólította, hogy kövesse a rendőrség életvédelmi osztályára. Egyideig ment is az öngyilkosjelölt a rendőr mellett, majd

a gróf Tisza István-uccában újból, ezúttal egy 11-es számú villamos elé ugrott, de csodálatos módon a kocsivezető itt is az utolsó percben lefékezve megmentette Széki életét.

A rendőr ekkor megbilincselte az öngyilkos jelöltet és így állította elő a központba, ahol Széki elmondotta, hogy néhány év előtt még dús gazdag ember volt,

de birtokát és kőbányáját Erdélyben elveszítve családjával együtt Budapestre került s a nehéz anyagi helyzet készítette öngyilkossági tervének végrehajtására.

Kijelentette, hogy öngyilkossági szándékáról nem mond le, ezért a rendőrségen saját érdekében őrizetbe vették.

— **Elindult utolsó útjára Koós-Kovács István.** Szomorú emberek gyülekeztek ma délelőtt a temetői kápolna előtt: hozzátartozók, barátok, kartársak, hogy bucsút vegyenek Koós-Kovács Istvántól, aki fiatalon, élete virágjában itt-hogyta szeretteit, elköltözött a földi életről. Koós-Kovács Istvánnak a nagy kápolnában felravatalozott és virágokkal elárasztott koporsóját fényes papi segédlettel Márton Áron c. kanonok plébános szentelte be. Majd felrakták a koporsót s virágokat a halottszállibó autóra. A motor megindult, a főtéri templomban megkondultak a harangok, bucsúztatták a kitűnő újságírókollégánkat a csillagok felé vivő útjára...

Ma van az utolsó nap a kiskereskedők könyvének beszerzésére és látta mozására

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Ma van az utolsó nap a kiskereskedőknek és iparosok könyvvezetéséhez szükséges könyvek beszerzésére és látta mozására. 2 könyvet kell a kiskereskedőknek beszerezniük és pedig egy 20 lapos napkönyvet és egy 10 lapos leltárkönyvet. A két könyvnek az ára 140 lej, míg ezek illekezőse és látta mozása, előírt helyeken, köztük a törvényszék is 570 lejbe kerül, úgy, hogy

a két könyv látta mozásával együtt 710 lejt igényel.

A kisiparosok között óriási elkeseredés váltott ki ez az intézkedés, mert az elenyésző kis részűk rendelkezik a szükséges 710 lejjel. De még a megvétel maguknak a könyveknek pontos vezetése is emberfeletti munkát ró rájuk, mert nem értenek ennek vezetéséhez.

Tehát állandóan fejük felett lohad majd az óriási büntetés,

amely bizony 10 ezer lejjel emelkedhet. A kisiparosok már szívesen megvették a 710 lejt úgy, mint más adó vagy illeket, részletekben, vagy könyvek vezetésétől mentesítéssel. De mert a könyvek vezetése a büntetés lehetőségein túl még havi jelentékek összegeibe is kerül, tekintettel arra, hogy idegen könyvelőket kell alkalmazni. Az illeketes iparos testületeket egyesületeket felszólítják, hogy tegyék érdekükben valamit, mielőtt a büntetés megkezdődne, hiszen ki vannak a vállalkozásuk, hogy a bírságokat nem tudják megfizetni, minden vagyonuk fog veszni, a bírságok behajtását követő foglalások és árverezések révén.

Újabb részletek Masaryk haláláról

(PRÁGA.) A rádióadó állomás reggel 6 órakor adott hírt Masaryk köztársasági elnök haláláról. A fővárosi vatalos épületein néhány perccel később kitűzték a gyászlobogókat. A köztársasági elnök haláláról az orvosok jelentés szerint Masaryk halála éjjel 3 óra 29 perccel következett be és a szomorú aktusnál jelen voltak a családtagok, Hodzsa miniszterelnök és Benes államfő. Masaryk halálának híre egész Csehszlovákiában mély gyászt okozott. A lanyki kastélyban állandóan nagy tömeg várta az elnök állapotáról szóló híreket és amikor a gyászlobogó megjelent a Lányi kastély homlokzatán, az összesereglett tömeg térdreborulva adott kifejezett mély gyászának. Masarykban Csehszlovákia nemcsak a nép atyját és az új önálló állam első elnökét gyászolja, de a mai korszak egyik legkiválóbb politikai egyéniségét is.

A párisi merénylet

(PÁRIS.) (Reuter.) A munkaipari férfipari szövetségek palotáinak felrobbantása még most is hallatlan izgalomban tartja a francia közvéleményt. A baloldali lapok, u.m. a Populaire, sejteti, hogy a merényleteket jobboldali körök követték el. A kommunista Hamanité egyenesen Olaszországot vádolja a pokolgépek elhelyeztetésével. Ezzel szemben az Echo de Paris a francia területen élő spanyol kommunistaiban látja a bűnösöket. Az Intransigeant azt írja, hogy a spanyol polgárháború áldásai közé tartozó terrorizmus szervezete, miután az ibériai felszabadítási korszakot, most Franciaországban keresnek foglalkozást maguknak. A Havas iroda közlése szerint a párisi rendőrség kivételes hatalmat kapott a tettesek felkutatására és ezt a hatalmat magának a köztársasági elnöknek utasítására a belügyminiszter ruházta rendőrségre. A merénylők felderítőinek nagy összegű pénzjutalmat is biztositottak, de a nyomozás egyelőre semmi eredményt sem mutat fel.